

Na nedeljski proslavi, ki je bila posvečena tudi 20. obletnici ljudske revolucije, je kolektiv Tovarne mesnih izdelkov »Pomurka« v Murški Soboti proslavil eno največjih delovnih zmag — otvoritev novega obrata. Novi obrat je odprl sekretar za industrijo Izvršnega sveta LRS ing. Viktor Kotnik, otvoritvi pa so med okrog tisoč udeleženci in gosti prisostvovali tudi pomočnik direktorja Investicijske banke LRS Ivo Sever, ljudska poslanca Ivan Krefc in ing. Miran Mejak ter predsednik OLO M. Sobota Rudi Čačinovič.

Novi obrat, ki so ga odprli v nedeljo, obsega klavnico, razkosovalnico, hladilnice ter del konzervnega oddelka. Novi oddelki pomenijo za tovarno povečanje letne zmogljivosti skoraj za 2000 ton raznih mesnih proizvodov letno. Se pravi, da ima tovarna po izgradnji novega obrata letno zmogljivost 5200 ton raznih proizvodov. Rekonstrukcija pa s tem še ni končana. V

Med otvoritveno slavnostjo v »Pomurki« (v desnem kotu — inž. V. Kotnik)

S POSPEŠKOM NA POTI DECENTRALIZACIJE

V lendavski občini dokaj uspešno decentralizirajo delavsko upravljanje in izpopolnjujejo nagrajevanje v podjetjih. Ponekod, kot na pr. v Dežnikarni, težijo hkrati tudi za decentralizacijo sindikalnega delovanja, kar pomeni, da bi naj dobile sindikalna vodstva tudi posamezne ekonomske enote. Takih teženj — menijo v občinskem sindikalnem svetu — ne bodo zavirali, marveč jih povsod tam, kjer so za to dani ugodni pogoji, celo vzpodbujali.

Pri Proizvodnji nafte imajo šest obratnih delavskih svetov in tri svete proizvajalcev. V tem podjetju so se dobro pripravili na decentralizacijo delavskega upravljanja in so imeli tudi predvolilne sestanke po posameznih obratih. V Dežnikarni so zaradi kolektivnega dopusta z volitvami nekoliko zaostali, vendar pa jih bodo opravili najkasneje do 15. avgusta. V Opekarni so v zadnjem času nastale prehodne težave pri prodaji opeke. Te težave so močno mobilizirale vodstvo podjetja in organe upravljanja. Kot kaže, jih bodo s pocenitvijo nekaterih izdelkov, odpustom sezonske delovne sile in preusmeritvijo proizvodnje srečno prebrodili, zato bodo naloge novih organov upravljanja tolikanj odgovornejše: sproti vsklajevati proizvodnjo s potrebami na tržišču. Kolektiv turniške tovarne čevljev bo v kratkem izvolil dva obratna delavska sveta: za matični obrat v Turnišču in copatarno v Lendavi. V tem podjetju, kjer nagrajujejo po enoti proizvoda in so v zadnjem času močno zaostri tudi vprašanje kakovosti izdelkov — vsak zaposleni v proizvodnji ima kontrolno številko za ugotavljanje kakovosti pri njegovih izdelkih — pospešeno pripravljajo ustrezne pravilnike in vsklajujejo z njimi tudi pravila podjetja. V Mehaniki so po vzpostavitvi štirih ekonomskih enot občutno zmanjšali obseg režijskega dela in nagrajujejo povsod, kjer je to le mogoče, po enoti proizvoda. Obratni delavski sveti v tem podjetju so se tudi

že pričeli dokaj smelo uveljavljati: svet strojnega obrata je imel doslej štiri, svet obrata šipk dve seji itd. V Plinarini, kjer prav sedaj dogotav-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Podražitev mleka?

Kmetijska gospodarstva si že dalj časa prizadevajo, da bi se odkupne cene mleka povečale. Proizvodni stroški za liter mleka znašajo od 40 do 43 dinarjev, odkupna cena pa je od 34 do 36 din. Predelovalni podjetji Tovarna mleč-

nega prahu v M. Soboti in Mlekopromet v Ljutomeru pa na zvišanju nočeta pristati z utesenjivostjo, da so cene sedanjih mlečnih proizvodov visoke in zato nastajajo velike zaloge, ki bremenijo proizvodnjo. Tudi svet za kmetijstvo OLO je pred dnevi razpravljal o tem, vendar ni sprejel sklep o zvišanju. Razprava pa je pokazala, da je ta problem v naši živinoreji zelo pereč, da ga pa ne bo mogoče enostransko rešiti.

SEJA SVETA ZA KMETIJSTVO OLO

Svet za kmetijstvo OLO je na razširjeni seji v soboto razpravljala o pripravah na jesenski setev, analizirala odloke ObLO o agrotehničnih minimih in razpravljala o delu in problemih Kmetijskega zavoda za Pomurje.

NA GORIČKEM — SADJARSTVO IN ŽIVINOREJA

Kakor smo napovedali v zadnji številki našega lista, je bilo v petek zasedanje Okrajnega ljudskega odbora Murška Sobotica, na katerem so odborniki razpravljali predvsem o gibanju in problemih gospodarstva ter o ostalih družbenih dejavnostih petrovsko-šalovske občine. Tokrat so se odborniki okrajnega ljudskega odbora sestali v kino dvorani v Šalovcih. Zasedanja sta prisostvovala tudi ljudska poslanca Ivan Krefc in Boris Kocjančič.

Po poročilu predsednika ObLO Petrovci-Šalovci Kolomana Korpiac so odborniki v

razpravi ugotovili, da je za to občino zlasti značilna aktivnost prebivalstva, ki si v veliki meri prizadeva pospešiti nadaljnji gospodarski razvoj. Delež prebivalstva pri elektrifikaciji, gradnji osnovne šole in zdravstvenega doma v Petrovcih ter pri gradnji stanovanjskih blokov in drugih pomembnih objektov skoraj nima primere v naši republiki.

Ko so govorili o kmetijstvu, so bili odborniki seznanili tudi o izvedbi reorganizacije bančne službe v soboškem okraju. Po tej reorganizaciji bodo obstajale podružnice Narodne banke FLRJ v Gornji Radgoni, Lendavi, Ljutomeru in M. Soboti s tem, da bo podružnica v Murški Soboti opravljala bančne posle tudi za območja občin Beltinci in Petrovci-Sa-

lovci. Komunalne banke bodo obstajale v občinah G. Radgona, Lendava, Ljutomer in Murška Sobotica. Komunalna banka v Murški Soboti bo opravljala bančne posle tudi za občini Beltinci in Petrovci-Šalovci. Po ukinitvi Zadrugne hranilnice in posojilnice v M. Soboti bo vse posle kreditiranja kmetijstva opravljala podružnica za kmetijstvo v okviru Komunalne banke Murška Sobotica s posebnim kreditnim odborom.

Na ločenih sejah so nato odborniki sprejeli nekatere nove odloke in sklepali o investicijskih posojilih in poroštvi.

Po končanih ločenih sejah je bila še seja Kluba ljudskih odbornikov, na kateri je predsednik OLO Murška Sobotica Rudi Čačinovič poročal o nedavnem potovanju s predsedniki pomurskih občinskih ljudskih odborov po Makedoniji, Kosmetu in Črni gori. Zatem so si odborniki ogledali nekatere nove gospodarske in druge objekte v petrovsko-šalovski občini.

-rj-

VREME

za čas od 3. do 13. avgusta

Prevladovalo bo lepo vreme. Kratkotrajne padavine pričakujemo okrog 5. in morda še okrog 7. avgusta. V ostalem lepo vreme.

Dr. V. M.

BRIGADA »DANE SUMENJAK ODPOTOVALA

Te dni je odpotovala enomesečno zvezno delovno akcijo srednješolska 14. PMDB »Dane Sumenjaka-Miro«. Brigada, ki jo sestavlja preko 100 brigadirjev in brigadirjk, se bo nastanila v Romanovcih pri Kumanovem.

LEPA PRIZNANJA ZA 13. PMDB

V soboto se je vrnila s štirimesečne delovne akcije 13. specialna traktorjska PMDB »Stefan Kovač«. Brigada je bila za prizadevno delo na zvezni delovni akciji proglašena za štirikrat udarno, trikrat je bila posebej pohvaljena, enkrat pohvaljena in je osvojila dva traka revolucije, ki pomenita najlepše priznanje.

TEŽKA KONFEKCIJA PREDVIDOMA 1. SEPT.

Prihodni teden pridejo v tovarno »Mura« prvi monterji zastopstva »Singer«, ki bodo v novem obratu težke konfekcije namestili nove parne likalne stroje. Nekako v drugi polovici avgusta pridejo tudi monterji iz Zahodne Nemčije, ki bodo nameščali silvalne stroje. Monterji bodo ostali v tovarni predvidoma 3 tedne.

Včeraj se je pričel v okviru centra za izobraževanje na delovnem mestu v tovarni tečaj za nekvalificirane delavce, ki bo trajal mesec in pol. V prvi izmeni bo obiskovalo tečaj 32 delavcev in delavk. Po prvi izmeni, ki bo takoj šla v proizvodnjo, bodo pričeli z drugim tečajem.

Nova tovarna bo pričela obratovati predvidoma s 1. septembrom, uradna otvoritev pa bo na dan praznika delovnega kolektiva »Mure«, 24. septembra.

NOVA MEHANIČNA DELAVNICA V BELTINCIIH

V beltinski občini že dalj časa ugotavljajo potrebo po novi mehanični delavnici, saj so postali delovni prostori »Ključavničarstva« pretesni. Pred kratkim so se odločili, da bodo začeli z novogradnjo, gospodarske organizacije pa so obljubile, da bodo v ta namen posodile občinskemu investicijskemu skladu okrog 3 milijone dinarjev.

Zadrugni sadovnjaki v Budincih na Goričkem

Pet milijonov primanjkljaja

V soboto je bila v Ljutomeru seja občinskega ljudskega odbora. Odborniki so na skupni seji poslušali poročilo komisije, ki je pregledala finančno poslovanje šolskih zavodov. Iz poročila se je dalo razbrati, da so se letos znatno povečali izdatki za honorarne učne ure in da so bili tudi finančni plani nekaterih zavodov pretezni. Kot je ugotovila komisija, bo potrebno za nemoteno delo šolskih zavodov do konca leta dodati še pet milijonov dinarjev. Z ozirom na pomanjkanje sredstev, so na seji sklenili, naj začnejo vsi zavodi s štednjo, vendar pri tem naj ne bi trpela kakovost pouka.

Odborniki so sklenili, da se bo v sredini tega meseca sestal zbor proizvajalcev ter analiziral gospodarjenje gospodarskih organizacij v prvem polletju.

NOVI ODLOKI O AGROTEHNIČNEM MINIMUMU

Sveti za kmetijstvo občinskih ljudskih odborov pripravljajo nove odloke o agrotehničnih minimih. Take odloke so vsi naši občinski ljudski

ZAMENJAVA ŽIT

V primerjavi s prejšnjimi leti bodo letos mnogo ugodnejši pogoji za preskrbo kvalitetnih semen žit, ki jih je tudi dovolj na razpolago. Zadruga bodo semenska žita zamenjavale v razmerju 1:1,5. Kmetovalci pa bodo morali semenska žita zamenjavati pri svojih KZ vsakih 4 leta.

odbori sprejeli že lani, vendar pa se je pri izvajanju pokazalo, da so odloki imeli velike pomanjkljivosti. Ena izmed osnovnih je bila, da so predpisovali samo eno ali dve sorti za posamezne kulture, kar se je pa pokazalo slabo pri žitaricah. Poleg tega so bile nekatere določbe zelo toge, ker niso omogočali svetom za kmetijstvo in pa tudi strokovni službi večje aktivnosti in tako so bile za nekatere predele določene nepravilne sorte.

Letos bodo te pomanjkljivosti odpravljene. Kot koristno se je namreč pokazalo, da se izbere več sort in da se odlo-

čitev o tem, za katera zemljišča se naj porabi določena sorta, prepusti svetom za kmetijstvo in strokovni službi.

Letos bo z odloki določeno tudi, da se bo poprej nadzorovalo izvajanje odlokov sicer tako, da bodo kmetovalci, katerih površine bodo z odlokom zajete, morali v določenem času skleniti z zadrugo pogodbo ali pa naročiti potrebna gnojila in semena. S tem se bo mogoče izogniti poznejšim ukrepom s preoravanjem že zasejanih površin, kar bi se ponekod že zgodilo kljub lepim uspehom tistih kmetovalcev, ki so določbe odlokov izvajali.

Na zasedanju Občinskega ljudskega odbora Lendava

RAZPRAVA O DELU UPRAVNIH ORGANOV

V ponedeljek, 31. julija je občinski ljudski odbor Lendava razpravljala o delu svojih upravnih organov v prvem polletju, poročila sodnika za prekrške ter sprejel več odlokov in sklepov.

V razpravi o delu upravnih organov so odborniki posvečali največ pozornosti urejanju nekaterih gospodarskih problemov, problemov komunalnega podjetja in gradnji lesnopredelovalnega obrata. Za komunalno podjetje so ugotavljali, da so se cene uslugam znatno povečale. Podjetje ima 9 obratov, med katerimi jih je na nekaj tudi v precej težkem položaju. Pri gradnji lesnopredelovalnega podjetja pa je v zadnjem času na-

stal zastoj, ker ni potrebnih sredstev za dokončanje gradbenih del, poleg tega pa se podjetje ugotavljalo, da so pogoji za poslovanje zaradi zvišanja obrestnih mer kreditov bistveno spremenili v primerjavi z lanskim letom. V sedanjih pogojih bi namreč podjetje težko izpolnjevalo svoje obveznosti. Novozgrajeno poslopje pa bi bilo pripravljeno odkupiti podjetje Himo, ker njenemu obratu v Lendavi primanjkuje prostora. Odborniki so priporočili, da bi naj kolektiv Mizarstva, ki je investitor gradnje, čimprej proučil vse potrebno in se tudi dokončno odločil.

Občinski odbor je tudi razpravljala o stanju na Kmetijskem gospodarstvu. Več odbornikov je z zaskrbljenostjo ugotavljalo, da so uspehi slabi in da tudi odnosi v kolektivu niso dobri. Opozorjali so zlasti tudi na negospodarsko krčenje gozdov in da nad tem ni nobenega pregleda. Sklenili so, da naj posebna komisija iz vrst članov ObLO pregleda stanje na gospodarstvu in nato na prihodnji seji poroča o svojih ugotovitvah.

Po poročilu sodnika za prekrške je bilo v prvem polletju letos predloženih za obravnavo 418 zadev. Največkrat so občani kršili cestnoprometne predpise in sicer v 222 ugotovljenih prestopkih, 63 zadev se je nanašalo na kršitve javnega reda in miru, precej zadev (26) pa se je nanašalo na kršitve predpisov o varstvu živine pred živalskimi in kužnimi boleznimi. Rešenih je bilo 237 zadev. Izrečenih je bilo denarnih kazni

v skupni vrednosti 467.500 dinarjev, dve kazni zapora od 10 do 15 dni, v 22 primerih pa je bil postopek ustavljen. Pri prekrških so se odborniki zavzemali predvsem za preganjanje sušmarstva, ki je precej razširjeno, zlasti v gradbeništvu.

Na ločenih sejah sta oba zbora razpravljala o soustanovitvi srednjih sol v občini in okraju ter sprejela spremembe in dopolnitve odlokov o agrotehničnih ukrepih za pridelovanje pšenice in krme.

S seje predsedstva Občinskega odbora SZDL Murska Sobota

Predvčerajšnjim je predsedstvo Občinskega odbora SZDL v Murski Soboti razpravljalo o pripravah za pogodbeno sodelovanje pri jesenski setvi. Glede na dose-

SREČANJE IZSELJENCEV

Prihodnji četrtek, dne 10. avgusta prireja izseljeniška matica v Mačkovcih srečanje izseljencev s piknikom na prostem. Kakor smo zvedeli, je predviden za to srečanje izseljencev tudi kulturni program.

Omenjenega dne zjutraj ob 9. uri se bodo izseljenci zbrali pred kino dvorano Park v Murski Soboti, nakar se bodo z avtobusi odpeljali na krožno potovanje po Goriškem do Mačkovec. Izseljeniška matica vabi vse izseljence, ki se trenutno mude doma, da se udeležijo tega srečanja v Mačkovcih.

Bolj načrtno

danje izkušnje pri sklepanju pogodb naj bi bila letošnja jesenska setev boljše in bolj organizirano pripravljena. Zato bodo v kratkem o tem vprašanju razpravljali tudi na po-

sebne posvetovanju s predsedniki sekcij za kmetijstvo pri krajevnih odborih SZDL, kmetijskimi tehniki in direktorji kmetijskih združenj, danes pa obravnava priprave na jesensko setev tudi občinski svet za kmetijstvo.

Na seji predsedstva občinskega odbora SZDL je bilo podarjeno, da je potrebno pri letošnji jesenski setvi upoštevati večji izbor poljščin kot prejšnja leta, s katerimi želijo kmetovalci pogodbeno sodelovati s kmetijsko zadrugo. Ob spremenjenem stanju na tržišču pa se ob pripravah akcijskih programov kmetijskih združenj za novo kmetijsko leto pojavlja vprašanje, kako vskladiti te programe z občinskimi družbenim planom.

Predsedstvo občinskega odbora SZDL je med drugim razpravljalo tudi o občinski konferenci za aktivnost žena, za kar bo potrebno izvoliti posebno osrednje občinsko telo. Konferenca naj bi v prvi vrsti obravnavala probleme stanovanjske in vaških skupnosti.

in mehkih terenih. Stroški dela omenjene ekipe bodo znašali dnevno od 250 do 300 tisoč dinarjev.

Priloge na partizansko taborenje v Logarovcih

Organizacija Zveze borcev v Križevcih pri Ljutomeru se pripravlja na veliko partizansko taborenje, ki ga bo priredila 6. avgusta popoldne v gozdiču pri Logarovcih. Svečanost se bo začela s srečanjem partizanskih patrolj, ki bodo prišle iz raznih krajev

Prlekije. Za tem imajo na sporedu bogat kulturni program in ljudsko rajanje. -ko

(Nadaljevanje s 1. strani)

ljajo prvo serijo 80 pralnih strojev, jim pri tem zelo koristno služijo dosedanja izkušnja matičnega podjetja - mariborske Hidromontaže, vendar ne tako, da bi te izkušnje in ustrezne pravilnike enostavno kopirali, marveč jih skušajo čim bolj prilagoditi svojim proizvodnim razmeram. Tudi v manjših podjetjih iščejo specifične oblike za približanje upravljanja neposrednim proizvajalcem. V Komunalnem podjetju, ki se deli na več uslužnostnih delavnic, ima na pr. vsaka obračunska enota svoja predsednika, ki zastopa njen kolektiv tudi v osrednjem delavskem svetu podjetja.

ZANIMANJE ZA PROSLAVO V RIBNICI NA POHORJU

Kot kaže, bo iz Pomurja odšlo v Ribnico na Pohorju, kjer bo 12. avgusta proslava 20-letnice revolucije, precejšnje število ljudi. V soboški občini računajo, da bo udeležba na proslavi precejšnja. V radgonski občini so zbrali že nekaj sto prijav. V okviru proslave je predviden bogat kulturni program.

Danes pričetek del

Sobota, kot jo lahko redkokdaj vidimo

Ekipa petnajstih strokovnjakov je pričela danes v soboški Fazaneriji z vrtnanjem vodnjakov za soboški vodovod. Ze včeraj in predvče-

rajšnjim so pripeljali iz Medvoda pri Ljubljani posebno Benoto garnituro, to je specialna naprava za vrtnanje vodovodnih vodnjakov na trdih

BRALCI - BRALCEM V PRESOJO

NEKULTURNO OBNAŠANJE
Prejričan sem, da se mi pridružujejo obiskovalci kina v Murski Soboti v sobi, da je postala že navada skupine slabo vzgojenih mladih ljudi, ki delajo nemir in dajejo neumestne opazke posameznim scenam med trajanjem filma. Vsak obiskovalec predstave je zadovoljen, če gleda dober film domače ali tuje proizvodnje. Toda niso redki primeri, da omenjena skupina mladih ljudi ovira kinoobiskovalce pri sledenju filmske zgodbe. Ob predvajanju filma »Gola Majas«, kakor tudi pri nekaterih drugih filmih je bilo slišati toliko živizgov, vzklikov in raznih pripomb, da to presega vse meje. Kolikor mi je znano, so ti mladi ljudje učenci gimnazije, učiteljica in nekaterih drugih šol. Zato sodim, da je umestno vprašanje, kje je vzgojni vpliv šole in seveda tudi staršev. Po takih predstavah sem se razgovarjal z mnogimi rednimi kinoobiskovalci, ki prav tako obsojajo tako početje. I. P. Murska Sobota

Tov. urednik!

Enkrat je vendarle mera polna. Pot me je prignala iz Maribora v Mursko Soboto. Hitro sem opravil, do odhoda avtobusa pa sem imel še čas, zato sem si med tem ogledal Mursko Soboto. Deset minut pred odhodom avtobusa sem bil spet na avtobusni postaji, toda brez uspeha. Grobo sem bil odbit: »Kaj ste delali do zdaj? Čudno se mi zdi, da avtobus ne bi vzdržal še mene, saj so bili v njem ljudje, ki so izstopali že na naslednjih postajah. Sodim, da bi bila potrebna nekoliko večja obzirnost in tudi prijaznost do potnikov. B. S. Maribor

PREDSEDNIK KOMISIJE ZA USTAVNA VPRAŠANJA TOV. EDVARD KARDELJ O NOVI USTAVI

Izhodišče je človek

Tovariš Edvard Kardelj, predsednik komisije za ustavna vprašanja, ki pripravlja osnovna načela za novo ustavo, je sprejel urednika dnevnika »Borba« Rada Vujoviča ter v razgovoru z njim pojasnil pripravljane osnovnih tez ter bistvene novosti, ki jih bo vsebovala naša nova ustava.

Uvodoma je tov. Kardelj dejal, da še ni mogoče govoriti podrobno o vseh novostih, ker komisija še vedno razpravlja o bolj splošnih in načelnih zadevah. »Toda ko me sprašujete, kaj je najbolj bistveno v vseh teh novostih, ki jih bo vsebovala naša nova ustava, bi lahko ponovil tisto, kar je v svoji izjavi pred nekaj meseci dejal tovariš Tito. Namreč to, da je izhodiščna točka naše ustave človek, človek v proizvodnji in delitvi družbenega proizvoda, človek - svobodni proizvajalec, ustvarjalec - v mehanizmu družbenega samoupravljanja, ki se zaveda svoje družbene vloge, svojih pravic in svojih dolžnosti do drugega človeka in do družbene skupnosti. Na osnovi takih socialističnih ekonomskih in družbenih odnosov se razvija celotna naša politična in družbena izgradnja,« je poudaril tov. Kardelj.

Za zagotovitev teh osnovnih in izhodiščnih načel bo nova ustava spremenila oziroma temu prilagodila ves državni in družbeni mehanizem, začeniši s komuno pa do federacije. Nova ustava bo spremenila tudi sedanji sistem volitev ljudskih poslancev. »Dejansko

ne bomo več volili poslancev, ampak delegacije za ljudsko skupščino, ki bodo vnaprej po svoji strukturi prilagojene strukturi Ljudske skupščine,« je dejal tov. Kardelj. »Poslanec torej ne bo več teritorialni zastopnik, čeprav bo voljen prav v komunah oziroma za področje več komun, marveč bo zastopal neposredne koristi delovnih ljudi na različnih področjih družbenega samoupravljanja. Člani zveznega zbora bi bili samo poslanci in praviloma stalno na delu v skupščini, to se pravi, ne bi mogli opravljati nobene druge upravne ali podobne funkcije ne v federaciji ne v republikah ne v ljudskih odborih.« V skladu s tem se bo spremenil tudi način kandidiranja. Volitve v Zvezno in republikansko ljudsko skupščino bi bile neposredno po volitvah v ljudske odbore in sicer po sistemu delegiranja, torej tako, da bi komune po določenem številu prebivalcev delegirale svoje delegacije v razne zore Ljudske skupščine. »Za člane zveznega zbora je v načrtu referendum, s katerim bi volivci potrdili ali zavrnili morebitni sklep ljudskega odbora in morebiti postavili protikandidata,« je dejal tov. Kardelj. Nadalje je tov. Kardelj dejal, da glede oblik in organizacije izvršilne oblasti niso

predvidene spremembe. »Iz vršni svet določa tudi bodoča ustava, le da bi bile njegove funkcije nekoliko zožene. Del teh funkcij bi prenesli na Zvezni zbor Ljudske skupščine, del pa na vodilne upravne organe, medtem ko bi izvršnim svetom ostale funkcije koordiniranja, usmerjanja in kontrole upravnih organov. Upravni organi bi postali samostojnejši, a tudi bolj odgovorni neposredno skupščini. Imeli bi tri tipe vodilnih upravnih organov: državne sekretariate na področjih, ki so pretežno v pristojnosti federacije, komiteje na področjih, ki so pretežno v pristojnosti različnih organov, svete na področjih, kjer je pristojnost federacije v glavnem omejena na določanje nekaterih načel ali kjer je potrebna določena koordinacija funkcij, ki so v pristojnosti republik,« je dejal tov. Kardelj. Nadalje je tov. Kardelj govoril o izredno pomembnem načelu avtomatične obnove vseh vodilnih organov družbenega življenja. »Teze določajo načelo rotacije, to je obvezno izmenjavanje ljudi na vseh odgovornih političnih položajih v federaciji in republikah kot organih samoupravljanja. Tudi samo sestavo Ljudske skupščine in vseh njenih zborov bi bilo treba

obvezno, kakor to določajo teze, spremeniti po vsakem volilnem obdobju. To se pravi, da nihče ne bi mogel biti poslanec niti član Izvršnega sveta zaporedoma dve volilni obdobji. Da pa bi ohranili kontinuiteto v delu, je v načrtu, da bi vsaki dve leti izmenjali polovico sestave volilnih organov. Podobno bi se izmenjali kadri tudi na vodilnih mestih v državni upravi,« je dejal tov. Kardelj ter tak sistem utemeljil s sledečimi: »Zlasti nam je tak sistem neogiben zato, da bi se še bolj uspešno borili proti pojavom birokratizacije v administrativni otroposti.« Komisija je tudi razpravljala o odnosih med federacijo in republiko. Kot je dejal tov. Kardelj, nova ustava ne bo prinesla bistvenih sprememb, čeprav bo vsekakor tudi podrobneje določala te odnose. »Dejansko gre tu predvsem za nadaljnjo določitev pristojnosti med federacijo in republiko na eni strani in republiko in komuno na drugi strani, pri čemer je treba pristojnosti tako federacije kakor republike zares omejiti na tiste funkcije, ki jih edino one lahko opravljajo,« je dejal tov. Kardelj. Teze določajo, da bi se v primerjavi s sedanjimi znatno omejile funkcije okrajnih odborov in da

bi ostala predvsem funkcija povezovanja in vsklajevanja na nekaterih področjih dejavnosti komun in posamezne naloge, ki bi jim jih zaupale republike. Glede Doma narodov je tov. Kardelj poudaril, da bo moral zaradi svoje funkcije ostati, čeprav se doslej ni pogostje sestajal, kar je bilo vsekakor zelo pozitivno.

Tov. Kardelj je tudi odgovoril na vprašanje o pojmu neposrednega proizvajalca. Dejaj je, da se je ta pojem bistveno spremenil in tako po novi ustavi na volitvah v zbor proizvajalcev ne bodo sodelovali samo kolektivi v proizvodnji oziroma v gospodarstvu, ampak tudi kolektivi v zdravstvenih, prosvetnih, upravnih in drugih ustanovah.

Glede komune bo v novi ustavi jasneje označen njen pojem. »Deloma bo to storjeno v zvezni ustavi, še bolj pa v republikanski ustavi,« je dejal tov. Kardelj in nadaljeval: »Pri nas je opaziti tendenco, kar smo zlasti videli pri razpravah o spremembah v gospodarskem sistemu, da bi komuno enačili z ljudskim odborom. Toda komuna ni ljudski odbor. Ljudski odbor je samo en izmed činiteljev, ki tvorijo komuno.« Zato bo tudi funkcija ljudskega odbora izpeljana na neobhodni minimum, ki je potreben za razvoj komune. Doleg se je bilo namreč opaziti, da postavljamo ljudske odbore kot vsemožni činitelji, ki se je ponekod sprevrgel v samovoljo v komuni.« V komuni so še nadalje predvideni vsi organi, podobni zborom proizvajalcev,

le da bodo voljeni v vseh kolektivih z organi samoupravljanja in da bodo samostojno odločali o vseh vprašanjih, je dejal tov. Kardelj ter poudaril, da bosta po tem sistemu oba zbora enoten organ in da bosta ločeno sklepala samo v posebnem primeru.

V nadaljnjem razgovoru je tov. Kardelj pojasnil tudi določila nove ustave o osebnih pravicah državljanov ter dejal, da bodo te pravice omejene samo v primeru, če bi jih kdo hotel izrabiti za podtalno ali nasilno protisocialistično akcijo. Vzporedno s tem pa določajo teze znatno večjo politično dejavnost posameznikov prek Socialistične zveze, ki bo v takih pogojih dejansko pomenila enega izmed sistemov družbenega samoupravljanja in neposredne socialistične demokracije.

Tov. Kardelj je tudi povedal, da bo verjetno komisija pravčasno končala z delom in da bo po poprejšnjih posvetovanjih v jeseni osnutek predložila skupščini in v javno razpravo, sprejela pa bi jo še sedanja skupščina, tako da bi bila nova izvoljena že po novi ustavi.

»To bo dokument,« je dejal ob zaključku razgovora tovariš Kardelj, »ki bo sam po sebi dostojno pričal o velikih uspehih naše socialistične revolucije z Zvezo komunistov in s tovarišem Titom na čelu, tako v prid svobodi, blaginji in materialnemu napredku našega delovnega človeka kakor tudi v prid napredku socializma in neodvisnosti jugoslovanskih narodov.«

„FRANCOSKE“ KRIZE

Tudi dva sestanka Varnostnega sveta nista vplivala na francosko stališče do Bizerte. Francoske čete, ki so z ognjem in mečem gospodarile nekaj dni po Bizerti (o tem smo že poročali), sedaj nočejo zapustiti določenih strateških točk, četudi je Varnostni svet zahteval, naj se umaknejo na začetne položaje. Na drugem sestanku Sveta pa se je celo zgodilo, da je večina samo sprejela turško resolucijo, ki poziva obe stranki, naj prične medsebojna pogajanja in rešita vprašanje Bizerte — na miren način. O umiku tujih čet oziroma francoski odgovornosti ni niti besedice...

Nič čudnega ni, če bodo azijsko-afriške dežele v OZN zahtevale prav zaradi dogodkov v Bizerti izredno zasedanje Generalne skupščine. Omenimo naj, da je glavni tajnik OZN Hammarskjöld prispel v Tunis in razgovore s predsednikom Burgibo in da je ob obisku imel tudi zelo neprijetno srečanje s francoskimi padalci. Hotel se je sestati s francoskim poveljnikom Bizerte in bil pripravljeno odleteti tudi v Pariz, toda de Gaulle je osebno preprečil vsak stik z njim!

To je hkrati tudi jasen odgovor na vprašanje, ali se Francija želi mirno pomeniti s Tunisom o spornem vprašanju. Očitno je — in to v Parizu tudi javno priznavajo — da se francoske čete ne nameravajo umakniti iz Bizerte in da so bile svoječasno de Gaulle obljube predsedniku Burgibi samo — prazne marje. Francija po zamisli de Gaulle mora ohraniti svoje največje vojaško oporišče na Sredozemlju za svoje »strateške načrte«. V Tunisu pravijo, da jim v prihodnje ne bodo prav nič več mar francoski interesi. Podpora arab-

skega sveta pravilni tuniški zahtevi je tuniško vodstvo, ki je bilo doslej naklonjeno Zahodu, spet približala arabskemu svetu in s tem okrepila fronto proti ostanom kolonializma oziroma proti novim oblikam sodobnega kolonializma. Praksa je tudi pokazala, da so bile ameriške in britanske obljube Tunisu o pomoči v primeru agresije le prazne besede in da je tema dvema silama mnogo bolj pri srcu Francija, zaveznica v Atlantskem paktu.

Toda Francozi so pripravili še eno »presenečenje«. Na alžirsko-francoskih pogajanjih v mestecu Luginu so s svojim negibnim stališčem spet povzročili prekinitve razgovorov. Še vedno vztrajajo pri »francoski Sahari« in pri težah o razdelitvi Alžira v primeru, da se ne sporazumejo drugače. Takih stališč borec je Alžir ne more sprejeti. Sicer pravijo, da so vrata za nadaljnja pogajanja dalje odprta — sestanke naj bi torej samo za nedolgo čas preložili — toda vse kaže, da v Parizu prekinitve žele. Tak razplet umetno vzbujala mednarodno napetost, ta pa je Franciji prav zaradi zapleta pri Bizerti prav prišla.

Seveda svojega ravnanja francoski diplomati ne bodo mogli opravičiti pred Generalno skupščino, kjer se bosta brez dvoma pojavili obe vprašanji. Gre namreč za tipične metode iz časov starega kolonializma. Francija bo doživela upravičeno osodbo zaradi svoje trdoglavosti.

NACRT NOVEGA PROGRAMA KP SZ

MOSKVA — Tu so objavili načrt novega programa KP SZ, tretjega doslej. Prvi sekretar Nikita Hruščev ga bo predložil na XXII. kongresu partije. Temelji v glavnem na znanih težah bl komunističnih partij. V njem seveda ne manjka napada na »jugoslovanski revizionizem«. Na splošno so si avtorji prizadevali, da bi s težami o aktivni koezistenci omilili ostrino.

Pred zblizanjem ZAR — TUNIS

KAIRO — V zvezi s solidarnostjo, ki jo je ZAR izrekla Tunis ob francoskem napadu pri Bizerti, pričakujejo, da bi utegnili priti do sestanka predsednikov Naserja in Burgibe. Kot je znano, obe deželi nimata diplomatskih stikov zaradi svoječasni trenj v Arabski ligi in medsebojnih obtoževanj. Čeže, da je arabska solidarnost ob francoski agresiji doživela nov preporod.

NEENOTNA ZAHODNA EVROPA

Predsednik britanske vlade Macmillan je v ponedeljek v Spodnjem domu sporočil, da se bo Velika Britanija pridružila skupnemu evropskemu tržišču, vendar bo pred tem v razgovoru z njegovimi šestimi članci zajamčila partnerjem svobodnega evropskega pasu in Britanske skupnosti narodov, med katere sama sodi, njihove interese.

Tako so zaključili obdobje posvetovanj, namigovanj in kalkulacij o tem, ali bo britanskemu gospodarstvu taka priključitev koristila ali ne. Kot je znano, se za priključitev zavzemajo tisti britanski krogi, ki si obetajo od skupnega tržišča koristi v konkurenčni borbi. Del industrije pa se konkurence šestih industrijsko razvitih dežel — Francije, Zah. Nemčije, Italije, Nizozemske, Belgije in Luksemburga — boji. Najbolj prizadeto bo britansko kmetijstvo, ki ga že sedaj umetno vzdržujejo z visokimi subvencijami. Kot kaže, bo šest ostalih članic svobodnega evropskega pasu sledilo Britaniji. Težave pa bodo s članicami Britanske skupnosti narodov, s področjem funtsterlinga, kjer vladajo v medsebojni blagovni zamenjavi posebni predpisi. Znano je, da Velika Britanija izvažna na to področje več kot 50 odst. svojih izdelkov.

Britanija se je odločila za gospodarsko zblizanje z zahodnoevropskimi partnerji in bo tako odstopila del svojih načel o »svobodni trgovini«. Na strateško-vojnem področju z njimi tesno sodeluje v okviru NATO. Že dolgo pa krožijo v zahodnih deželah težnje po političnem združevanju zahodnih dežel, kar bi posebno pozdravile ZDA. V tem pogledu je bil velikega pomena sestanek predsednikov vlad dežel Male Evrope (dežel skupnega tržišča) v Bad Godesbergu pri Bonnu dne 18. julija.

Doslej so se v krogih zahodnih državnikov porodili dve koncep-

ciji. Tako imenovani »integracionisti«, med katerimi so najbolj glasni Nemci, žele, da bi zahodne države ustvarile nekažno nadnacionalno telo, kateremu bi se morale pokoravati vse države članice. De Gaulle je na drugi strani predložil »skupnost domovin«, neke vrste konfederacije, kjer bi ne bilo nadnacionalnih teles. Predložil je tudi neke vrste evropski parlament. Posebno politično tajništvo naj bi stalno delovalo.

Tako kakor pri gospodarskem združevanju obstajajo tudi pri načrtih o političnem združevanju razlike, ki izhajajo iz različnih oči o nacionalni koristi posameznih držav. Francija vidi v svojem predlogu o stalnem tajnistvu nekažno telo, kjer bi lahko uveljavila svoj prevladujoč položaj, v nasprotnem primeru pa bi izgubila svobodne roke in bi morala oblast deliti s konkurentom — Zahodno Nemčijo.

V Bad Godesbergu je, kot kaže, de Gaulle umaknil nekatere svoje konfederativne predloge, pa tudi »integracionisti« so popustili. Toda tudi v primeru, da bi dosegli kak večji napredek v političnem združevanju, bi bilo prizadevanje šest zahodnoevropskih dežel. Velike Britanije bi ne bilo med njimi in prav to je po mnenju vseh udeležencev glavna hiba. (Udeleženci posvetovanju trde, da se lahko političnemu združevanju pridružijo tudi drugi.)

Za Anglijo je znano, da je bila spocetka proti gospodarski skupnosti »sestoričev«, proti skupnosti za premožni in jeklo, proti skupnemu evropskemu tržišču, skratka proti vsakemu »omejevanju svobode«, ki bi rušila britanske »proste roke«. V Londonu so se ves čas držali pravila, da mora britanska moč, moč »velesile«, temeljiti na Britanski skupnosti narodov, torej na svetovni koncepciji, pri čemer naj bi se tudi v Evropi čutil britanski vpliv v čisto evropskih zadevah. Šele ustanovitve »trga šestorice« je prisilila

London, da se je odločil za ustanovitve »konkurentne organizacije«, za svobodno pas »sedmoričev«.

Toda po spremembah vlade v ZDA se čuti ameriški pritisk na Veliko Britanijo, naj se bolj angažira v »evropskih zadevah«. Američani pač gledajo Evropo sko-

zi pač, v katerem sodeluje tudi Velika Britanija. Najnovejšo odločitev Anglije glede skupnega tržišča je torej mogoče razumeti tudi skozi »washingtonsko očala«. Sicer bi se utegnili zgoditi, da bi London prenehel biti prvi ameriški zaveznik, kakršni je stovel doslej.

ZAVEZNIKI IN KONKURENTI: premier Macmillan in kancler Adenauer. Ali so bo Velika Britanija pridružila posvetovanjem o evropski politični združitvi?

Zarota se nadaljuje

Z veliko zamudo od napovedanega dne je pričel z delom kongoški parlament. Ze prva seja je pokazala, da je duh pokojnega Lumumbe med poslanci še zelo živ. V predsedstvo Senata in Predstavnika doma so bili v glavnem izvoljeni njegovi pristaši.

Znano je, da je skupina Kasavubu-Mobutu potem, ko so zaprli premiera Lumumbo in ga izročili katanškemu separatistu Combeju, da ga je zverinsko ubil, skušala s pritiskom in s podkupovanjem pridobiti zase poslance nekdanjega Lumumbovega bloka. Kot kaže zasedanje, se je število teh sicer zmanjšalo, vendar pa predstavlja lumumbistična skupina še vedno silo, ki se je v Leopoldvillu boje.

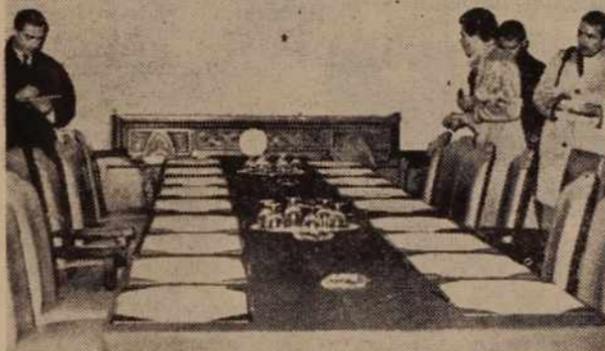
In prav zaradi tega smo te dni pričeli podtalnega boja, da

bi pridobili za Kasavubu potrebne večino. Sedaj se pogajajo s separatistom Combejem, da bi jim privedel poslance iz Katange in jim zagotovil večino. Kakor kaže, se ta tudi zaveda, da igra vlogo jezička na tehtnici, pa zato sedaj postavlja tudi svoje pogoje.

Združeni narodi oziroma njihovi predstavniki v Kongu so prav te dni spet pokazali svojo pravo »objektivnost«. Kot je znano, je poveljstvo OZN obljubilo, da bo Lovanium, kjer zaseda skupščina, povsem osamilo. Rečeno je tudi bilo, da poslanci ne bodo

smeli zapuščati območja skupščine, da ne bi prišlo do nepotrebnih incidentov. Za predsednika Kasavubuja in nekatero člane misije OZN to pravilo ne velja in se lahko svobodno gibljejo. Mobutujevi vojski se lahko svobodno sprehajajo po Leopoldvillu, videli pa so jih tudi v bližini samega Lovaniuma. Nič čudnega ni, če je predsednik zakonite vlade v Stanleyvillu Gizenga protestiral pri OZN in se ne oče osebno pojaviti v Lovaniumu. Prav lahko bi ga doletela ista usoda kakor njegovega prednika Lumumbo.

Poveljni leopardvillske vojske Mobutu je spocetka dejal, da se bo pokoraval zakoniti vladi, ki jo bo izvolila skupščina. Ko pa se je pokazalo, da imajo pristaši pokojnega Lumumbe večino, je pohitel z izjavo, da bo kot poveljni oboroženi sil postopal samostojno — predsednika republike Kasavubuja. To bi z drugimi besedami pomenilo, da je pripravljen po-

SOBA JE OSTALA PRAZNA... Dvorana, kjer sta se v Luginu sestajali francoska in alžirska delegacija.

slušati vlado le tedaj, če bo ustrezala sedanjim leopardvillskim oblastem.

Vse kaže, da bo zasedanje spremenilo spet v tipično zakulisno igro, kakršne smo že vajeni. OZN je spet pokazala svojo »objektivnost« in podprla dejanske grobarje kongoške neodvisnosti.

MAJHEN SPORAZUM

ZENEVA — Na mednarodni konferenci o Laosu v Zenevi so se predstavniki 13. dežel sporazumeli, da se morajo tuje čete umakniti z laoskega ozemlja takoj potem, ko bo konferenca dosegla sporazum o Laosu. Na drugi strani poročajo, da sta predstavnika prozahodnjaške laoske vlade premier Bun Um in general Nosavan odpotovala v kambodsko glavno mesto Pnom Pen, kjer se bosta pomenila s predsednikom zakonite vlade Svavano Fumo o sestavi koalicijske vlade. Baje mu bosta ponudila položaj premiera.

DEŽELE, KI BODO SODELOVALE NA NEBLOKOVSKI KONFERENCI V BEOGRADU

INDONEZIJA, BURMA, INDIJA

Še en mesec nas loči od konference neblokovskih dežel v Beogradu. V jugoslovanskem glavnem mestu se nanjo mrzlično pripravljajo, saj bo pomenila enega najpomembnejših mednarodnih dogodkov po drugi svetovni vojni. Njen pomen je še toliko večji, ker bo zasedala v času, ko se nasprotja med blokovsko opredeljenim svetom spet zaostrujejo in groze svetovnemu miru.

Med udeleženci igrajo posebno vlogo azijske dežele. V sestavku se bomo tokrat dotaknili treh azijskih dežel: Indonezije, Indije in Burme. Značilno zanje je, da so se odločile za socialistični družbeni red po lastni poti, pri čemer izkoriščajo tudi jugoslovanske izkušnje.

INDONEZIJA

meri 1.491.562 kv. kilometrov in šteje 84 milijonov prebivalcev. Razteza se na največjem svetovnem otočju, ki obsega približno 3000 otokov. Glavno mesto je Džakarta. Je republika s predsednikom Sukarnom na čelu ter vlado, ki je podrejena posebnemu nacionalnemu telesu, sestavljenemu iz članov glavnih strank in drugih družbenih organizacij. Po takem sistemu je posegel predsednik republike zaradi trenj med strankami in zaradi nevarnosti, ki jo je pred nedavnim predstavljala za nacionalno enotnost od tujnega podprta vstaja muslimanskih desničarskih skupin.

Indonezija je postala neodvisna 17. avgusta 1945. po kapitulaciji Japonske. Tedaj so se izkrcale britanske in za njimi nizozemske čete. Prišlo je do ogroženega boja za neodvisnost. Po posredovanju OZN je Nizozemska morala priznati nekdanji koloniji neodvisnost 28. decembra 1959. Nizozemska je obdržala v svojih rokah le Zahodni Irian, ki še čaka osvoboditve.

Ker je Nizozemska podpirala uporne elemente desnice proti osrednji vladi, je vlada konec leta 1959 podredila vsa nizozemska

podjetja in plantaže državnemu nadzorstvu. Pozneje je sledila nacionalizacija. Indonezija je prekinitela diplomatske stike z nekdanjo metropolo.

Zaradi japonske okupacije in poznejših spiet kratke nizozemske kolonialne uprave je dežela utrpela precejšnjo gospodarsko škodo, prav tako zaradi vstaje v deželi. Tedaj so ji prišle na pomoč nekatere dežele, posebno SZ in F.R.G. Leta 1958 je tudi Japonska podpisala mirovno pogodbo in privolila v reparacije. Država podpira razvoj drobne industrije in domače obrti. Ker predstavlja plantažno gospodarstvo pomemben čimtelj pri izvozu, podpira tudi zadržno gibanje. Na drugi strani se zavzema za plansko gospodarstvo z večletnimi načrti.

Jugoslovansko-indonezijski stiki so tesni tako na političnem področju, kjer zastopata obe deželi načela miroljubnega sožitja v konkretni mednarodni politiki, kakor tudi na gospodarskem in kulturnem področju. Stevilne zamenjave delegacij na najrazličnejših rangih govore o tesnem sodelovanju, prav tako vse bolj se razvijajo dejstva blagovna zamenjava. S pomočjo planskega gospodarstva

bodo tudi razvili zaostale ali slabo izkoriščene predele, ki so sicer bogati rud in tropскеga lesa. Industrijsko najbolj razvita je Java, kjer živi tudi večina prebivalstva.

BURMA

meri 677.950 kv. kilometrov in šteje 19.656.000 prebivalcev. Je republika dvodomnega sistema s federativno ureditvijo, s predsednikom U Vin Maungom in vladnim

vojska. Vendar je tudi ta režim nadalje upošteval načela neblokovske politike, za katere se je odločila Liga.

Z drugim petletnim načrtom žele povečati proizvodnjo za 5 odst., elektrificirati deželo in zgraditi nekaj industrijskih objektov. Obširna raziskovalna dela naj bi razširila surovinsko bazo, ki je že doslej velika.

Agrarno reformo so izvedli v letih 1954 do 1955 ter razdelili ka-

INDIJA

meri 3.288.876 kv. kilometrov in šteje 392.440.000 ljudi. Je republika federativnega tipa (14 zveznih držav in 6 ozemelj) z glavnim mestom New Delhijem (približno milijon prebivalcev). Predsednik republike je dr. Prasad, vlado pa vodi premier Nehru. Uradni jezik je angleški, ker je v deželi na stotine večjih in manjših narečij. Dežela je postala neodvisna 15.

dežel tudi še nista sporazumeli o knezevini Kaamir, ki jo — vsaka zase — smatra za sestavni del dežele.

Nazvoj Indije je po razglasitvi neodvisnosti tesno povezan s politično utrditvijo oblasti, z izvajanjem nove usave ter s številnimi družbenimi in nacionalnimi vprašanji. Znano je, da živi v Indiji stalne nacionalnosti, ki jo delijo še številne veroizpovedi. Razen tega naletujemo tu še na prastari pojav — delitev prebivalcev na kaste, ki so strogo ločene med seboj.

Agrarna reforma, ki so jo izvedli ni toliko naperjena proti veleposestnikom, kolikor proti vsem oblikam fevdalnega izkoriščanja, ki je ostalo še iz časov britanskega kolonialnega gospodarjenja. Sama reforma pa je deželo spremenila v deželo drobnih kmetičkih posesti. Zadržno gibanje igra vzporedno z ustanavljanjem vaških svetov posebno veliko vlogo pri napredku kmetijstva in sploh življenja na vasi.

Tudi Indija se je lotila planskega razvoja gospodarstva z določenimi socialističnimi elementi, ki govore o indijski specifičnosti pri graditvi socialističnih odnosov. Podržavila je emisijske banke in podjetja, ki se ukvarjajo z življenjskim zavarovanjem, ustvarila je močan državni sektor v industriji, ki je sposoben nadzirati tudi zasebni del. Ima monopol v proizvodnji razstreliva in orožja, nad atomsko energijo in nad železniškim prometom.

Drugi petletni načrt govori o razvoju teške industrije, elektrificiranju in gradnji prometnih zvez. Na vasi naj bi zagotovili dovolj hrane, da ne bi prišlo do znanih let lakote. V tem pogledu je pomembna finančna pomoč ZDA in SZ. Na drugi strani je znana indijska politika nepovezovanja z bloki, ki je tesno združila Indijo z Jugoslavijo, posebno v OZN in v drugih mednarodnih forumih. Medsebojni obiski najvišjih državnikov, gospodarskih in političnih voditeljev to sodelovanje iz leta v leto utrjujejo. Razumljivo je tudi, da je bila Indija eden izmed pobudnikov Bandunške konference (poletje Indonezije in Burme), kjer so postavili temelje politiki miroljubnega sožitja.

predsednikom U Nujem na čelu. Neodvisna je postala 4. januarja 1948. Glavno mesto je Rangun (več kot 700.000 prebivalcev).

Kolonialna preteklost Burme (od leta 1812 je bila pod vplivom britanske vzhodnoindijske družbe, od leta 1885 do druge svetovne vojne pa skupno z Indijo pod britansko upravo) je seveda pustila nešteto nerешeni vprašanji predvsem pa zaostalo kmetijstvo. Burma se je tudi kmalu znašla sredi blokovskih trenj. Leta 1958 je prišlo do notranjih težav, do krize v vodstvu Protifasistične lige. Začasno je oblast prevzela

kih 400.000 ha 100.000 družinam. Podržavili so tudi promet, lesno industrijo in industrijo sladkorja — doslej najmočnejše panoge. Obstajajo pa mešana podjetja, kjer sodelujejo zasebniki in država.

Burmansko-jugoslovanski stiki so na vseli področjih tesni. Bogata zamenjava državnikov na najvišji ravni ter gospodarskih in političnih delegacij je vse od vzpostavitve diplomatskih stikov utrjevala medsebojne odnose. Podobno kakor z Indonezijo so ti stiki prišli do izraza tudi v Združenih narodih in na drugih mednarodnih sestankih.

avgusta 1947, čeprav kot članica Britanske skupnosti narodov.

Poseben pečat indijski neodvisnosti je vsekakor dala delitev nekdanje britanske kolonije na Indijo in Pakistan na povsem verski podlagi, zaradi katere je prišlo do velikega preseljevanja in tudi do krvavih spopadov. To sovraštvo se odraža tudi danes med obema državama, četudi ga skušajo zadnje čase omiliti. Indija je dobila po tej razdelitvi skoraj vse industrijsko pomembnejše kraje, proizvodnja jute in bombaža pa je pripadla skoraj v celoti Pakistanu. Kot je znano, se obe

Letos že 40 tisoč piščancev

V umetni valnici v Križevcih pri Ljutomeru, ki deluje že od leta 1958, se je v prvih letih izvalilo 16 tisoč piščančkov. Letos so kupili še tretji inkubator, v vseh treh pa se je izvalilo letos že 40 tisoč piščancev in 2564 fazanov. Poleg domačih odjemalcev so se posluževali križevske valnice doslej tudi rejci kokoši iz Ormoža, Prevalj, iz Savinjske doline in drugod. Ker je že doslej primanjkovalo jajc, je kmetijska zadruga sklenila pogodbo z vsemi kmetovalci Dobrave, da bodo odslej redili le čistokrvne kokoši pasme New Hampshire in tako zalagali valnico z jajci. Valnica je imela doslej precejšnje težave tudi z embalažo, ki je je vedno primanjkovalo. V bodoče nameravajo dati odjemalcem tudi močnata krmila za mlade piščančke. To zato, ker ugotavljajo, da ponekod nepravilno krmijo mlade piščančke.

V nedeljo otvoritev sezone na Negovskem jezeru

Na Negovskem jezeru, ki se je uveljavilo kot zelo primeren turistično zatočišče, so te dni v teku zadnje priprave za otvoritev sezone. Ob jezeru, ki so ga deloma očistili, bodo te dni dogradili tudi primeren bife in sanitarije. Dela je organiziralo radgonsko Turistično društvo, s sredstvi pa sta pomagala tudi Občinski ljudski odbor in Vinogradniško gospodarstvo.

Pašnik Kmetijskega gospodarstva Rakičan na delovišču v Murski Soboti

KORISTNO ALI NE?

V času izredne stagnacije na trgu s plemensko govejo živino, kar je zlasti prizadelo naše področje, je javnost neprijetno presenetila vest, da je Kmetijsko gospodarstvo Rakičan prav v času, ko je stagnacija najbolj pereča, iz Zahodne Nemčije za drage devize in velika sredstva uvozilo 43 brejih telic svetlo lisaste bavarske pasme in da jih bo le-

tos uvozilo še enkrat toliko. Ali je to upravičena in pametna investicijska naložba ali ne. To je seveda vprašanje, ki se vse čisto pojavlja. Na posestvu utemeljujejo svojo odločitev z osvežitvijo pasme in z vzrejo kvalitetnih molznic. Toda: ali je za doseg te namenov potreben prav drag uvoz? Toda problem ni tako ozek, kot bi si mislili. Ze leta in le-

ta naše kmetijske organizacije iz inozemstva uvažajo drago plemensko živino, ki ima sicer potrdila o visoki kvaliteti, toda kot je znano, moramo vsako leto zaklati večje število uvoženih bikov, ker ne ustrežajo. Tudi na zadnji seji okrajnega sveta za kmetijstvo se je pojavil predlog našega kmetijskega zavoda o uvozu 4 plemenskih bikov.

živina zelo draga in da so zato proizvodni stroški tako visoki, da nastaja zguba. Gotovo bi bil pred tako odločitvijo potreben večji premislek in tudi izračun.

SELEKCIJA RŽI

Letošnja žetev je pokazala, da bo potrebno v bodoče posvetiti več pozornosti selekciji rži, ki smo jo vrsto let doslej zanemarjali. Ker pa naši kmetovalci rž sejejo v enakem obsegu kot pšenico, je svet za kmetijstvo OLO na zadnji seji sklenil priporočiti kmetijskemu zavodu, da začne izvajati selekcijo rži, da bi lahko dobili dobro seme.

nomov, ki se ukvarjajo z žiti, je dobre sorte rži težko dobiti, ker je rž skoraj popolnoma izpodrinila pšenica. Zato se s to selekcijo ne ukvarja noben kmetijski zavod v državi. Tudi z uvozom bi bilo težko dobiti seme. Dobrih sort rži pa tudi ni v Pomurju, ker posamezne sorte niso bile izolirane. Je pa na razpolago nekaj količin dobrega semena, ki ga je pridelalo KG Beltinci.

Kam to vodi? Mar v petnajstih letih selekcijskega delovanja naša živinorejska služba ni mogla vzgojiti tudi pri nas dobre plemenske živine? Očitno, da je tako, ker drugače nam ne bi bilo potrebno leto za leto uvažati drago plemensko živino in zanjo trošiti sredstva, ki bi jih lahko mnogo koristneje porabili. Čas bi že bil, da bi tudi naši strokovnjaki iz domače plemenske živine, ki je je sedaj po Pomurju gotovo dovolj, izbrali dober naraščaj.

Gotovo tudi živina, ki jo je Kmetijsko gospodarstvo Rakičan uvozilo, ne bo predstavljala tako koristne gospodarske naložbe, da bi to bilo upravičeno. Ugotavljamo, da je ta

VELIKA ŽIVAHNOST NA MEJNEM PREHODU V GORNJI RADGONI

Na gornjeradgonskem mejnem prehodu, ki je edini mednarodni prehod v našem okraju, so že do sedaj čutili precejšnjo živahnost, saj so zabeležili mesečno v obe smeri tudi preko 23.000 prehodov. Seveda je bilo od tega dobre tri četrtine prehodov z maloobmejnimi in dvolastniškimi dovolilnicami.

V Gornji Radgoni imajo do sedaj največje število prehodov z maloobmejnimi in dvolastniškimi dovoljenji v Sloveniji, medtem ko beležijo turističnih prehodov z mednarodnimi potnimi listi najmanj. To stanje pa se je začelo v zadnjem času znatno spreminjati. Zaradi velikega števila prehodov na mednarodnem mejnem prehodu v Sentilju, kjer mo-

rajo kolone avtomobilov čakati po cele ure, so začeli turisti kazati vse večje zanimanje za prehod v Gornji Rad-

to bo narekovalo tudi število prehodnikov z maloobmejnimi dovoljenji, ki se iz dneva v dan veča. Samo v petek,

Se malo in jesensko blato bo našim traktoristom naredilo marsikatero preglavico

Razširitev območja s predpisanimi agroteh. ukrepi

Najvažnejša točka dnevnega reda zasedanja Občinskega ljudskega odbora v Gor. Radgoni, ki je bilo v ponedeljek, je bilo sprejemanje odloka o obveznih agrotehničnih ukrepih. Novi odlok je zajel pet kultur. Tako je zajel več kot polovico žitaric na območju občine, pri ostalih kulturah, kakor tudi v sadjarstvu in travništvu, pa vse površine, ki so primerne in pri katerih bodo ti ukrepi gospodarsko upra-

vičeni. Izkušnje v radgonski občini namreč kažejo, da so na območjih, za katera so bili doslej predpisani obvezni agrotehnični ukrepi, dosegli vidne uspehe. Tako so na primer na območju Sratovec zabeležili povprečen donos 33 metrskih stotov po hektaru, na območju Lomanošev in Podgrada pa 36 stotov, medtem ko je znašalo povprečje v ostalih krajih občine komaj 20 metrskih stotov na hektar.

Na obmejnem prehodu v Gornji Radgoni vlada vse večji promet. Poleg rednih prehodov z maloobmejnimi izkaznicami, zadnji čas potuje skozi Gornjo Radgono mnogo turistov z rednimi potnimi listi, bodisi, da potujejo na morje ali v druge predele Jugoslavije.

goni. To pa še zlasti sedaj, ko je do Maribora dokončana asfaltirana cesta. Razen tega pa računajo, da bo večji naval z mednarodnimi potnimi listi jeseni, ko se bo začela trgati. Takrat prihaja čez mejo v pomurske kraje znatno več turistov in izletnikov kot pa v preteklih mesecih. Z ozirom na to pa lahko v G. Radgoni upravičeno pričakujejo, da se bo število tovrstnih prehodov več kot podvojilo. To pa bo bržkone zahtevalo tudi okrepitev službe na mejnem bloku.

ko smo se ustavili na mejnem bloku, je v pičlih treh minutah šlo v obe strani nič manj kot devet ljudi. Za konec naj navedemo, da odhaja največ prehodnikov z maloobmejnimi dovolilnicami iz Avstrije v Radence, na Kapelo, k Negovi in v Mursko Soboti; z mednarodnimi potnimi listi pa se ustavljajo v Radencih, na Kapeli, v Murski Soboti, Ljutomeru, največ pa jih gre naprej proti Zagrebu, Reki, Splitu, Dubrovniku in v druge turistične kraje.

DOM RADIOAMATERJEV V SOBOTI

Radioamaterski klub v M. Soboti gradi v soboškem parku svoj dom, v katerem si bodo člani uredili sodobno učilnico, delavnico, ustrezne prostore za sprejemno-oddajne sekcije in potrebne sanitarije. Vsa težaška dela na gradbišču opravljajo člani sami, pri prostovoljnem delu pa se najbolj odlikujeta Tone Grčar in Sta-

ne Podlunšek. Za gradnjo doma so prispevale svoj delež tudi nekatere gospodarske organizacije in posamezniki. Dom bo velika pridobitev, ne samo za radioklub, marveč tudi za vse Pomurje, predvidevajo pa, da ga bodo izročili svojemu namenu že v mesecu oktobru letos.

V teh dneh dograjujejo pri Negovskem jezeru tudi novi bufet, ki bo nudil izletnikom razna hladna jedila in pojače

Ponovna ocenitev osnovnih sredstev

Ceprav smo že sredi dopustniških dni, vendar so na dnevnem redu vprašanja, ki jih velja razčistiti tudi v teh mesecih zato, da bi kar se da prej uredili nekatere zadeve, ki zavirajo sedanja načela delitve dohodka oziroma postavljajo v neenakopraven položaj vrste gospodarskih organizacij. Eno od teh vprašanj je ocenitev osnovnih sredstev.

Z letosnjimi spremembami (januarja, ko je sprejela Zvezna ljudska skupščina vrste zakonskih predpisov) glede delitve dohodka namreč niso bila rešena vsa vprašanja, čeprav je treba reči, da so dosežki veliki. Amortizacija osnovnih sredstev je namreč zelo konkretna zadeva, ki je ni bilo moč urediti s temi zakonskimi predpisi, ki so zadeve urejali v načelu. Toda že dosedaj uveljavljena načela bodo v vsakem primeru olajšala bodoče rešitve. S tem, da lahko gospodarske organizacije izkoristijo amortizacijo za enostavne ali razširjene reprodukcije, skratka da lahko v določenem razdobju z določenim delom svobodno razpolagajo, čedalje bolj vznika vprašanje, ali je dosedanja ocenitev ali kot pravimo revalorizacija osnovnih sredstev sploh v skladu. Praksa trdi, da ne. Prav zato je tudi osnovna posebna strokovna komisija in s temi vprašanji se ukvarjajo tudi določeni znanstveni inštituti, ki naj najdejo ustrezne rešitve glede amortizacije (zbiranja in delitve in podobno) in jih predložijo pristojnim organom.

Na tem področju je seveda več odprtih problemov. Najpomembnejši je vsekakor vpliv vrednosti osnovnih sredstev in s tem v zvezi ocenitev osnovnih sredstev, dalje stopnje obrestovanja oziroma zbiranja amortizacije, časovni obračun in podobno.

Od vrednosti osnovnih sredstev je namreč odvisen finančni položaj podjetja. Ta vrednost ni samo osnovna za obračun amortizacije, temveč tudi izhodišče za obresti na poslovni sklad. Različna vrednost enakih osnovnih sredstev gledano z vidika obresti, postavlja v boljši položaj tista podjetja, ki imajo iz kakršnihkoli razlogov nižjo vrednost osnovnih sredstev. Z gledišča amortizacije pa je na boljšem tisto podjetje, ki ima višjo vrednost osnovnih sredstev, kajti s tem ustvarja večji dohodek, ki ni obremenjen z družbenimi obveznostmi. O vsem tem gre za vprašanja različnih nakupnih cen osnovnih sredstev, dalje ali so kupljena doma ali v tujini, ali so obračunana s količniki, carinami ali ne, razen tega še, ali so bila to sredstva kolektivna, ali je bil stroj kupljen iz kredita in podobno.

Vsa ta odprta vprašanja bo moč urediti s ponovno ocenitvijo osnovnih sredstev. To pa bo hkrati vplivalo na spremembo položaja gospodarske organizacije do gospodarske organizacije, to je, s tem naj bi bili izenačeni objektivni pogoji za pridobitev dohodka.

V sedanjih razpravah se vznika tudi posamezni predlogi. Eden od predlogov je, naj bo bil v bodoče obračun amortizacije odvisen od trošenja osnovnih sredstev. To pomeni, da bi veljalo prepustiti gospodarskim organizacijam samim odločanje o visini amortizacije. To bi bilo odvisno od uporabe osnovnih sredstev, sezone dela, večje ali manjše obremenitve oziroma od vseh tistih činiteljev, ki vplivajo na zbiranje sredstev iz naslova amortizacije.

V posameznih gospodarskih organizacijah sedaj ob decentraliziranju delavskega samoupravljanja in prenašanju pristojnosti na samoupravne organe ali kolektive enot in obratov trde, da je neurejeno vprašanje revalorizacije osnovnih sredstev in sploh zbiranja amortizacije ena od preprek, ki onemogoča, da bi imeli ti kolektivni potrebna materialna osnova za svoje delo. Kot vidimo, so ta vprašanja na dnevnem redu in posamezni predlogi oziroma rešitve bodo po vsej verjetnosti kaj kmalu v razpravi. Zato z decentralizacijo samoupravljanja zavoljo tega ne velja odlašati, kajti čimprej bodo kolektivni enot in obratov ali njihovih predstavniki organi začeli samostojno gospodariti, tem prej bodo opozarjali na slabosti, ki jih velja odpraviti.

Ob sestavljanju akcijskih programov KZ ŠIRITI LASTNO PROIZVODNJO

Kmetijske zadruge pripravljajo nove akcijske programe, s katerimi bodo določile svoj nadaljnji razvoj in povzročanje proizvodnje. V letošnjih akcijskih programih se posebej zlasti velika pozornost lastni proizvodnji KZ in njenemu razvoju.

Z ozirom na že precejšnje število in tudi gospodarsko razvitost zadrudnih ekonomij čakajo zadrudne kmetijske organizacije precejšnji problemi. Na teh ekonomijah je namreč opaziti, da se je v načinu gospodarjenja uveljavilo kmetovanje. Pogrešati je specializacijo in točno določeno proizvodnjo. Naslednji pojav je, da so se zadruge vse preveč usmerile na živinorejo in grad-

njo hlevov, v nasprotju s tem pa zapostavljale krmsko bazo, tako da jim čisto primanjkuje krme in slame.

V nekaterih zadrugah so že začeli sistematično povezovati svojo lastno proizvodnjo z individualno na zasebnih kmetijskih gospodarstvih. S tem si namreč hočejo zagotoviti zadovoljitev svojih potreb. Toda v

večjem številu organizacij še tega načela niso osvojili.

Neprijetno večja pozornost kot doslej se posveča tudi širitvi zadrudnih zemljišč in sicer z odkupom ali zakupom zasebnih kmetijskih zemljišč. V nekaterih predelih Pomurja je namreč zelo veliko ponujanje zemlje za odkup. Problem nastaja zaradi raztresenosti

parcel. Vendar pa, kot kaže, bodo kmetijske zadruge glede tega uvedle tudi načrtno delo. Odkupovanje je bilo doslej prepuščeno v odločitev zadrudnim organom in tudi cena za zemljišča. Toda to je vnašalo nered in ponekod je bilo opaziti tudi škodljive pojave, ker je bila zemlja predrago odkupljena. Zato občinski ljudski odbori pripravljajo odloke o najvišji ceni. Pri ocenitvi se pa ne bo upošteval le kakovostni razred zemlje, temveč njena prometna vrednost, predvsem torej obseg zemljišča in ali je to zemljišče v neposredni bližini kakega večjega kompleksa. Po predvidevanjih bo najvišja odkupna cena 250.000 dinarjev za hektar.

PRED KOOPERACIJO

Komaj smo pospravili žitna polja, ponekod se niso končali niti z mlativjo, smo se v celem okraju začeli široko in tudi mnogo bolj zgodaj kot prejšnja leta pripravljati na novo kmetijsko leto, posebno pa še na jesensko setev. Po zbranih statističnih podatkih ugotovljamo lahko, da se je letos obseg kooperacije nekoliko zmanjšal v primerjavi s prejšnjimi leti, kar nasemu kmetijstvu seveda ni v prid. V nasprotju s tem pa ugotovljamo spet pozitivne rezultate in sicer, da se je količina uporabljenih gnojil povečala za eno petino. To kaže, da je bil do sedaj določen napredek v naši kmetijski proizvodnji, s katerimi pa spet ne moremo biti zadovoljni, ker ta proizvodnja ni bila tako organizirana, kot si želimo.

V primerjavi s prejšnjimi leti imamo letos neprimerno ugodnejše pogoje, da dosežemo večji napredek v organiziranju proizvodnje. Okrepila se je mehanizacija, naša kmetijska strokovna služba je došla večje, sicer še nezadostno število novih in zelo potrebnih kadrov, na razpolago je tudi mnogo

več primernih in kvalitetnih umetnih gnojil, dobrega semena in tako dalje, kar lahko upravičeno pričakujemo lepe uspehe.

Izkušnje pri nenehnem pospeševanju naše kmetijske proizvodnje v preteklih letih nam pa tudi jasno kažejo, da se moramo letos izogniti nekaterim pomanjkljivostim, ki so predstavljale prejšnjemu oviro. Predvsem glede izbiranja sort žitne moramo paziti, da ne bomo uvajali samo nekatere sorte in tako proizvodnjo specializirali. Zaradi omejenega števila sort smo letos imeli težave pri zetvi, ker so pšenice dozorele hkratno in jim ni bilo mogoče v pravem času požeti. Zato bomo morali uvajati sorte z različno dobo zorenja.

Tudi raztresene parcele nam že od začetka uvajanja kooperacije delajo precej težav, ker podražujejo strojno obdelavo in tudi ovirajo sistematično organiziranje pridelovanja posameznih kultur na širših kompleksih. Zato bo potrebno, da zaradi omejitve kooperacije na ožja področja, ki jih bo lahko obvladala in nadzorovala tudi strokovna služba. Vse možnosti so tuji za to, da pri obdelovanju teh kompleksov uvedejo nižje cene za strojne usluge.

Pri sklepanju pogodb se bo tudi potrebno čimprej znebiti raz-

nih togosti. Poslužiti se bomo morali najrazličnejših oblik, ki bodo upoštevale tudi koristi kmetovalca. V dosedajni praksi je bilo opaziti, da se zadruga rade izogiba odgovornosti in da iščejo predvsem svoj račun in sicer v akumulaciji. Pogosteje bi pa morali uvajati garancije pridelka in za uspeh prevzemati tudi določeno odgovornost, ne pa da bi škodo potem utrpel samo kmetovalec. Nasi kmetijski tehniki, ki bodo te probleme urejali, bodo zaradi tega morali tesneje sodelovati z vsakim kmetovalcem in mu tudi pomagati tam, kjer mu lahko naše kmetijske organizacije pomagajo pri nadaljnjem razvoju njegove kmetijske proizvodnje.

Veliko togost in okornost lahko opazimo tudi pri načinu obračunavanja. Znano je namreč, da se marsikateri kmetovalec ne odloči za kooperacijo tudi iz finančnih razlogov. Ni pa bilo opaziti, da bi se naše zadruga začele posluževati tudi že običajnih navad obračunavanja dela in sicer s takimi imenovanimi »resomi«. Obračunavanje s pridelkom bi za kmetovalce pomenilo precejšnjo ugodnost, pa tudi za zadruga bi bilo koristno.

Zaradi novih gospodarskih predpisov se v mnogih kmetijskih združenjih pojavljajo vprašanja o kreditih, ki so za kooperacijo seveda nujno potrebni. Pomanjkanje teh sredstev ni tak problem, kot ga skušajo ponekod prikazati, ker bodo potrebna sredstva na razpolago, toda na osnovi že sklenjenih pogodb.

Za letos torej lahko ugotovljamo, da so pogoji za kooperacijo mnogo ugodnejši in da kot vse kaže, tudi ne bo potrebno premagovati tolikih težav, kot minula leta ter da je tudi v načelih proizvodnega sodelovanja med kmetijskimi organizacijami in zasebnimi kmetovalci mnogo manj nejasnosti.

Tudi na Tišini šola za odrasle

V OSPREDJU IZOBRAŽEVANJE

Ob obisku na Tišini sem najprej zavlil v osnovno šolo. Nobenega živčava. Razumljivo. Učilnice so zaprte že več kot mesec dni. Odšel sem proti gradu. Ljudje so hiteli mimo mene, kakor bi se jim nekam mudilo. Seveda; lep dan je treba izkoristiti. Spraviti je treba žito in še marsikaj. Mlatilnice so tudi na Tišini neumljeno požirale sno-

pe žita. Pri gradu sem že od daleč slišal živahen pogovor. Zato sem zavlil na desno, da se prepričam, kaj ljudje delajo ob tako živahnem pogovoru. Tu sem zagledal kopicco otrok in starejših ljudi. Zlagali so opeko, ki so jo naredili za novo šolo.

Povedali so mi, da so do zdaj naredili že nad 100 tisoč zidakov za novo šolsko po-

slopje in stanovanjski blok za prosvetne delavce. Manjka jim še okrog 50 tisoč zidakov. Tudi to bodo naredili s prostovoljnimi delom. Povedali so mi tudi, da ljudje za gradnjo nove šole radi prispevajo vse, kar lahko, razen nekaterih posameznikov. Največ pa pomagata mladina in pionirji.

Sedanji šolski prostori za pouk niso več primerni. Ze zdavnaj so odslužili svojemu namenu. Zaradi pomanjkanja prostorov — v lanskem šolskem letu je bilo na Tišini 15 oddelkov s 545 otroki — so imeli pouk kar v treh poslopjih. Za reden pouk je precejšnja ovira tudi to, da na Tišini ni telovadnice. Betonska tla v dvoranji združnega doma niso primerna za telovadbo. Zato to dvorano uporabljajo le za razne proslave, zabave in celo za sušenje zrnanja.

Mimo rednega izobraževanja šolske mladine je treba omeniti tudi to, da imajo na Tišini že tretje leto šolo za izobraževanje odraslih. Kakor so mi povedali, imajo tudi lepe uspehe na raznih tečajih. Vsekakor je dobro uspel tečaj za zdravstveno prosvetljevanje vaške mladine. Se in še bi lahko naštel razne oblike dela šolskega odbora in krajevnega odbora Socialistične zveze. Povem naj še, da bodo že prihodnji mesec imeli tudi tečaj za zaposlene v tamkajšnji gozdni dresnici.

Počitnice šolske mladine potekajo torej v želji, da čimprej dobijo novo šolo. Vložiti bo potrebno še veliko naporov in dobre volje. Tega pa prav gotovo ob pomoči vsega prebivalstva Tišine in okoliških vasi ne bo zmanjkalo vse dotle, dokler na Tišini ne bo stala nova šola.

R. Jausovec

LENART V SLOVENSkih GORICAH: -DOMACE NOVICE-

Občinski odbor Socialistične zveze Lenart je nekaj časa izdal informativni časopis, mesečnik »Domace novice«. List si je v kratkem času pridobil že lepo število bralcev, sodelavcev in naročnikov ter je veren spremljevalec in obveščevalec prebivalstva Slovenskih goric o življenju v komuni. List je med drugim tudi bogato ilustriran.

GOMILA: -GLAS GOMILE-

Julija je izšlo poštovno Turistično društvo Gomila že tretje številko ciklostiranega »Turističnega obveščevalca in svetovalca« — Glas Gomile. V listu, ki obsega 19 strani, je z veliko prizadevanostjo in natančnostjo zbrano gradivo o dosedanjem delu turističnega društva, precejšen del časopisa pa prinaša pridelane pesmice ob 15. obletnici društva, ki so jo slavili lani.

10. ŠTEVILKA RADENSKEGA VESTNIKA

V teh dneh je Zdravilišče Slatina Radenci izdalo že 10. številko Radenskega vestnika. Ravnatelj Zdravilišča Bogo Verdev v daljšem članku piše o pomenu 20-letnice ljudske revolucije, Barčika Hamler pa je zapisal nekaj svojih vtisov z osrednje proslave 20-letnice vstaje v Titovem Užicu, ki se je je udeležil kot zastopnik mladinskega aktivna v Zdravilišču. Radenski vestnik prinaša tudi daljši članek o delu mladine v tem zavodu, medtem ko Marija Sovič seznani bralce o zaključku predavanja v šoli za odrasle. V vestniku lahko beremo tudi nekaj o družbeni in osebnih škodi kot posledici nesreč pri delu, o odmorih in dopustih ter misli Franca Hena o zdravstvu.

POMURSKI FILMSKI BAROMETER

SIGNALI NAD MESTOM — Jugoslovanski film znanega režiserja Zike Mitrovića (»Ešalon dr. M.«, »Miss Stone«). V glavnih vlogah bomo videli znane obraze naše kinematografije: Aleksandra Gavrića, Marijo Težnina, Bato Živojinovića in druge. Film govori o znani in pomembni akciji partizanov v Karlovcu jeseni leta 1941. Po sodbi ustvarjalcev je bila ta akcija velika afirmacija človeške solidarnosti, saj partizani niso klonili niti pred močnejšim sovražnikom. Film bo ob koncu tega tedna na sporedu kina »Park« v Murški Soboti.

MAČKA NA VROCI PLOČEVINASTI STREHI — Po »Tramvaju, imenovanem hrepenenje«, »Tetovirani rozi« in »Stekleni menažerji« — adaptacija še ene (četrt) drame Tennesseeja Williama — v proizvodnji MGM. Barvni in kinemaskopski film režiserja Richarda Brooksja, v glavnih vlogah pa nastopajo Elizabeth Taylor, Paul Newman, Burl Ives, Jack Garson in drugi. Kakor se pogosto dogodi pri »prevajanju« književnega dela v filmski jezik, se tudi tukaj postavlja vprašanje, zakaj mora biti tehno književno delo v filmski enačici »poskrobljeno« s konformistično osladno vodico? Pri »Mački na vroči pločevinasti strehi« se je to zgodilo iz komercialnih razlogov, ker daje v dramati Tennessee Williamsa neumljeno sliko bogate družine lastnika plantaže na ameriškem Jugu. Očeta je bolezen obdela na smrt in kri-

Liz Taylor

že na vidiku. V tej krizi pride do spopada med Maggie (mačke v liku Elizabeth Taylor) in njenega soproga (Paul Newman), ki se je od nje odtujil, vendar ga želi ona za vsako ceno spet pritegniti k sebi. Williams z večim umetniškim postopkom postopoma odkriva pred občinstvom prave obraze te družine. V filmu pa je vse to vzkvirjeno v shemo meščanske drame, iz katere je izločeno vse, kar bi lahko razjarilo »višje« kroge. To pa je velika škoda.

Film bo v nedeljo in ponedeljek na sporedu kina v S. Radenci.

KAPETANOVA HČI — Ruski film po istoimenski noveli A. Puškina. Govori nam o dneh, ko je ruska stepa vzplamtel v ognju vstaje. Kozaki, Tataři, Kalmiki in kmetje so se dvignili proti nasilju svojih fevdalnih gospodarjev. Ljudje so bili takrat v Rusiji izročeni v milost in nemilost cesarice Katarine in fevdalne gospode. Na čelu Kozakov je jemeljan Pugačov, ki se je proglasil za cesarja in zavzel trdnjavo Belogorsk. V odločilni bitki med cesarino vojsko in uporniki pa je vojska upornikov razbita, Pugačova pa odpeljejo v ječo v Petrograd. V ječi pa se znajde tudi Pjotr Grinev, poročnik, ki se je poročil s »kapitan-skajno dečko« Mašo. Ker ga obdolži ljubosumni prijatelj izdajstva, konča v ječi, ker cesarica Mašine prošnje za milost ne usliši. V vlogi Pjotra Grineva bomo videli znanega Olega Strizhenova, v vlogi Maše pa Ijo Arepino, ki se je spominjamo iz »Rdečega lista«.

Film bo ob koncu tega tedna na sporedu kina v Salovcih.

-bjs-

V Radencih že nekaj časa opravljajo zemeljska dela za novi olimpijski bazen, ki ga Radenci, kot celotno Pomurje močno pogreša.

Novi olimpijski bazen v Radencih gradijo na zelo primernem mestu in pričakovati je, da bo, ko bo dograjeno, privabljalo v Radence iz leta v leto več turistov iz sosednjih republik kakor tudi iz inozemstva.

Kot smo pred nedavnim že poročali, so v Ljutomeru pri stanovanjskih blokih ustanovili otroški hišni svet. Kot vidite na sliki: nič več potepa po cesti!

MALA KRONIKA

Popravek

V prejšnji številki smo v Mali kroniki pod naslovom »V občestni jarek« v prvem odstavku objavili, da je bil tovornjak TAM lasti Direkcije za ceste OLO M. Sobota, vendar se glasi pravilno: Direkcije za komunalne zadeve OBLO Murška Sobotna.

V jarek

Prejšnji četrtek je prišlo na cesto v Nemčevcih do manjše prometne nesreče. Tovornjaku MS-12-33 je med vožnjo počila prednja leva vzmet, zaradi česar ga je zaneslo v levi občestni jarek. Sofer ni dobil vidnejših poškodb, na avtomobilu pa je nastalo blizu 200 tisoč dinarjev škode.

Nesreča v Krogu

Minuli četrtek je na ovinku v Krogu zaradi prehitre vožnje zaneslo mopedista Avgusta Titana iz

Bakovca tako močno, da je obležal nezavesten. Pri nesreči je do bil večje poškodbe po glavi, pa tudi moped je bil precej poškodovan.

Rojstva

Rodile so: Marija Halec iz Cresnjevec — dečka, Marija Lukač iz Kroga — deklico, Marija Lebar iz Zenkovec — deklico, Marija Zver iz Lipovec — dečka, Elizabeta Kotnik iz Cresnjevec — dečka, Angela Vajda iz Sl. Radenc — dečka, Ema Cipot iz Kupšinec — deklico, Ana Titan iz Kupšinec — dečka, Amalija Novak iz Apač — dečka, Marija Horvat iz Trnja — deklico, Katja Jankovič iz Murške Sobotne — deklico, Leposlava Pavlovič iz Večeslavec — deklico, Zlatica Sever iz Polane — dečka, Kristina Luk iz Bakčična — dečka, Katarina Merklin iz Murške Sobotne — dečka, Vera Bratkovič iz Lendave — deklico, Julijana Kepe iz Radmožanec — deklico, Dragica Gomboc iz Andrejec — deklico, Julijana Ginec iz Mostja — dečka, Antonija Zalisk iz Turnišča — dečka, Olga Červak iz Murške Sobotne — deklico, Nada Lenarčič iz Kuzme — deklico, Olga Botjak iz Kratine — dečka, Vladimir Mečlošek iz Skofje Loke — dečka

Poroke

Poročili so se: Alojz Vohar iz Melincev in Kristina Kajak iz Bakovca, Ivan Veruš iz Murške Sobotne in Rozalija Vidonja iz Gancan.

V NEDELJO OBČINSKA TEKMOVANJA TRAKTORISTOV

Okrajni odbor Ljudske tehnike Murška Sobotna bo prihodnje nedeljo organiziral v vseh občinskih središčih občinska tekmovanja traktoristov, za katere se je prijavilo 23 ekip. Te ekipe sestavljajo starejši traktoristi, mladi združenci in pionirji.

Posamezne ekipe se bodo pomerile v kvalitativni oranja ter v spretnostnih vožnjah z dvoosno prikolico. Komisije bodo tekovala ekipe in posameznike.

Dne 13. avgusta pa bo v Ljutomeru okrajno tekmovanje traktoristov, za katerega so v teku temeljite priprave. Za tem tekmovanjem se bodo najboljši pomurski traktoristi udeležili republiškega tekmovanja v Kranju, na katerem bodo morali braniti lani osvojeno prvo mesto. —ko

Radenski utrinki

Radenci so te dni sredi sezone in temu primerno je tudi naval gostov, ki so prišli iz raznih krajev Slovenije, Hrvaške, Srbije, pa tudi iz sosednjih držav jih je prišlo precej. In kako so gostje v Zdravilišču letos zadovoljni?

V začetku so se nekateri pritoževali zaradi nemira, ki so ga v večernih urah povzročali ljudje, ki so prihajali po slatino, vendar so te nevedčnosti kmalu odpravili. Tako sedaj obe pipi za nalivanje, ki sta na dvorišču, v večernih urah zapirajo. Kot pravijo gostje, si tu in tam zapojejo še dekleta, ki nalivajo slatino v popoldanski izmeni, vendar zvečer prenehajo.

Tovariš Hruševar, finomehanik iz Ljubljane zahaja s svojo soprogo v Zdravilišče v Radence že štiri leta po vrsti. Takole pravi: »Hrana sicer tudi v prejšnjih letih ni bila slaba, vendar so skrb za goste zlasti povečali letos. Posebno mi ugaja to, da pomočnik ravnatelja zdravilišča v dokaj gostih presledkih obide goste in jih vpraša za zadovoljstvo nad hrano in počutjem na sploh. Tovariš Hruševar je »kapaciteta« s 114 kilogrami, zato mu je bil povprečen obrok nekoliko premalo. In to je tudi povedal. »Bomo pa dajali večjega«, so mu rekli brez užaljenosti. Tudi pri drugih bi na račun hrane stežka našli pripombo.

Tovarišiči Kolendrovičevi je v ponedeljek zbolela hčerka Lilijana. Zdravstvena služba Zdravilišča ji je takoj priskočila na pomoč in nato poskrbela za prevoz v bolnišnico. Kot sama pravi, je to napravilo nujno še boljši vtis, kot že samo počutje v Zdravilišču.

Mihael Nikolič iz Niša se je z ženo letos za spremembo odločil za letovanje v Radencih. Ni mogel do-povedati, kako prijetno se je počutil, ko sta v začetku tega tedna odšla. Povedal je tudi, da se bo prihodnje leto zopet vrnil.

Nekoliko slabši vtis pa je odnesel te dni John Merčnik iz Kanade, ki je nekaj dni bival v Ljubljanskem domu. Ugotavljal je premajhen red in čistočo. Podobno so sodili tudi nekateri gostje v Ljutomerskem domu...

Humoreska

VSE O ZDRAVJU

»Bolezni sto imamo, a zdravje eno samo«, sem bral v nekem starovečnem časopisu. To je bil nekakšen naslov članka, v katerem je bilo »statistično dokazano«, da povzročata raka kajenje. Ker se me je pač to prijelo, sem vrgl cigareto v stran — kasneje sem ugotovil, da te zadnje Morave niti nisem plačal — in prenehel kaditi. Nadomestilo sem si poiskal v vinu. Toda že pri drugem kozarčku sem v časopisu prebral, da je statistično ugotovljeno, kako ima devet odstotkov vseh, ki pijejo vino, deformirani živčni sistem. Tako sem — seveda zaradi zdravja — naredil križ tudi čez vino in pričel s pivom. Toda znani statistik ameriškega vojnega ministrstva je na vse kriptično dokazoval v neki ilustrirani reviji, da jetra onih, ki pijejo pivo, degenerirajo. Križ čez pivo. Oddem na ulico, kjer sem se ob smradu, ki ga ustvarjajo avtomobili, spomnil na neki strokovni članek, v katerem je pisalo, da ta smrad zmanjšuje človekovo življenjsko dobo za eno tretjino.

Odločil sem se, da odputujem. Najprej sem pisal tri pisma: šefa, da dajem odpoved na službo, ker mi je življenje zaradi sedenja v pisarni prav tako ogroženo, finančnemu odseku na občini, da ne bom več plačeval davka, ker mi to kvari živce, in slednjič zaročenki, da raz-

diram zaroko, ker se po ugotovitvah nekega instituta skrajšuje življenje človeka zaradi povečanega pulsa pri ljubezenskih zadevah za 5,75 odst. Na vse to sem potem hotel popiti čašico vode, toda še zadnji hip sem se spomnil, da je klorirana in po mnenju nekega zdravnikva škodljiva za zdravje.

Ko sem vse to opravil, sem bil prepričan, da sem si rešil zdravje. Toda težave so se pravzaprav šele začele. Moral sem se odrediti pianinam, ker je neki znani raziskovalec dokazal, da je 98 odst. nevarnosti za vsakega hribo-lazca, da ga ubije kamenje. Toda, hudiča, sem pomislil, stati pa prav tako ne smem, ker se mi bodo razširile vene. Končno sem tudi ugotovil, da ne smem jesti slanine, ker ta baje razjeda želodčno oblogo itd. itd.

Spoznal sem, da je samo ena varna pot, da očuvas zdravje in to je — samomor. Toda preden umrem, sem dejal, bom rešil še kakšno križanko. Za te namreč nisem nikjer bral, da bi bile zdravi škodljive. Ko sem odprl časopis s križanko, pa sem vpičil oči v napis: »Kajenje je samomor«. Komu pa ne bi bilo dovolj vsega tega!

Odšel sem v trafiklo, kupil škato cigarete in sedaj čakam na smrt.

Usodno naključje

V naši pokrajini imamo več manjših - rekli bi - provincijskih nogometnih klubov. V središču naše pozornosti naj bosta tokrat samo dva!

V letu 1961, ko postajajo branilci čisteje amaterskega v športu tudi pri nas vse bolj - glas vpijočega v puščavi -, se je odločil predsednik nekakega nogometnega kluba za nenadni obisk v sosednjem konkurenčnem klubu. Njegov cilj je bil nedvoumno in neoporečno v luči svetovnih dogajanj na borzi nogometnih zvezdnikov: za vsako ceno izpuliti konkurenčnemu klubu vsaj

zadovoljen in vzradočen nad uspehom meje rok. Nadebudni igralec se je namreč brez vidnejšega oklepanja vsedel v že čakajoči avto in odbrzel s predsednikom v sosednji kraj. Tu so ga prav tako nadebudni kibici sprejeli s spontanin navdušenjem, kajti že so ga videli na bližnjih tekmah, videli so ga, kako on, njihov zvezdnik, zabija odlične gole za klubske barve.

Naš predsednik je izbojeval prvo zmago, ki bi bila prav gotovo zapisana z zlatimi črkami v zgodovini pokrajinskega nogometa, če ne bi imel kot sočasni direktor pred sabo še ene resne ovire: v delavskem svetu je bilo treba za vsako ceno izposlovati nadebudnemu nogometistu tudi obljubljeno stanovanje. Besede predsednika so bile tokrat nadrejene prepričevalne: gre vendar v prvi vrsti za ugled domačega kluba, za čast nogometa, za gole... In prav takrat, ko je predsednik že nekako začutil, da je dobojeval tudi drugo zmago, je naenkrat zavrazilo v delavskem svetu. Proti vsem nogometnim predvidevanjem podjetnega klubskega predsednika so se sile v delavskem svetu združile v odločen NE, kajti stanovanja so napolnjeni že tako potrebna tudi Pepiju, Ivekcu in drugim v podjetju, ki sicer - bodi jim odpušeno - tudi zelo radi gledajo nogometne tekme, vendar pa je predsednik sedaj prav njim, ki v podjetju tudi že več let ustvarjajo, s tem stanovanjem za nadebudnega nogometista neodpuščljivo zameglil obzorja njihovih družinskih načrtov. Vse kar je prag - tako pa se res niso dali!

EPIZOD: direktorjev predlog so tokrat proti vsem običajem odložili v arhiv od tistih zlatih časov, ko bo tudi v organih upravljanja za take pomembne stvari več nkalonenosti, in športna kuhinja, ki si jo je bil tako večje umislil predsednik nogometnega kluba, se je sedaj pod težo odločitve delavskega sveta zrušila v prah in pepel. Še kakšna sreča! Nadebudni nogometista pr se je moral brez uresničenih obljub vrtni v svoj matični klub.

In zdaj se recite, da ne uganjamo kristalno čistega amaterskega tudi v domačem nogometu!

Kozarja

dva najboljša igralca, kajti to bosta dve muhi z enim udarcem. Lastni klub bo tako prišel do moštva, ki bo lahko že v prihodnji tekmovalni sezoni namahalo vse povprek in se povzpelo vsaj za stopnico višje od vse bolj nezanimivega krajinskega povprečja, hkrati pa bo izdatno zmanjšana tudi udarna moč konkurenta, ki ga je potrebno že vnaprej položiti na tla.

Obisk v konkurenčnem klubu je bil sicer na vsa mogoče kratek, zavil v skrivnost, kot je že običaj, kadar se v nogometnem svetu grede športno kuhinjo. Vratarju konkurenčnega kluba najprej 50 tisočakov na roko, potem pa za navrzek se redno mesečno plačo v obliki 15 tisočakov, udobno stanovanje... Dosti več v skromnih provincijskih razmerah tudi nihče ne bi mogel pričakovati! Obljuba je bila že na oko zelo mikavna, toda glej: vratar, menda nagonsko preveč navezan na svoj klub, ni hotel pritijeti za vabo. Naj ga počrta...! Zanimanje našega predsednika kluba pa se je potem preselilo k drugemu igralcu, ki je hkrati tudi kapeitan moštva konkurenčnega kluba. Na spisku njegovih obljub je bila spet lepa plača, komfortno stanovanje... Zlasti slednje je v današnjih časih stanovanjske krize dokaj pomembna reč. Predsednik je končno le zadel v črno in si ves

HKAKOVOSTI

SEKRETAR OKRAJNEGA ROKOMETNEGA ODBORA MURSKA SOBOTA — FRANC KOUS O RAZVOJU IN PERSPEKTIVAH ROKOMETA V POMURJU:

-V rokometu, ki postaja vse večja domena zlasti naše mladine in njen sport številka dva, smo v Pomurju dosegli letos izredno množičnost, saj imamo v dveh članskih ligah 14 moštev, v dveh ligah članic 9 moštev ter v ligah pionirjev in pionirk po 5 tekmovalnih moštev. V pretekli tekmovalni sezoni so navedena moštva odigrala 126 tekem za prvenstvo, okrog 350 tekem za pokal maršala Tita in nad 250 prijateljskih tekem. Najbolj množično in tudi priljubljeno je bilo tekmovanje za pokal maršala Tita, ki je med drugim zajelo tudi devet osemletk in več srednjih šol. Ob zaključku letošnjega tekmovalnega smo našeli v Pomurju 427 aktivnih igralcev v rokometu, kar je prav gotovo svojstven rekord.

Kot nam povedo že te skope številke, smo v naši pokrajini v zavidanja vrednem obsegu uresničili glavni smoter, ki si ga zastavljamo v vsakem športu, če hočemo resnično uspevati: množičnost. Na doseženi množičnosti bomo morali odsihod bolj smel graditi tudi kakovost, saj šport ne more biti samemu sebi cilj, marveč je tu predvsem zaradi ljudi in za množice. Sedanje gmotne razmere pa nam žal ne dopuščajo večjega vzpona tudi v kakovosti. Poglejmo samo dva primera, ki pa nista osamljena: letos smo dobili le okrog 170 din

pomoči v obliki dotacije na enega aktivnega igralca, medtem ko nas je samo en tečaj za rokometne vaditelje stal 78 tisoč din. Brez vsaj minimalnih denarnih sredstev, katerim bi, razume se, dodali še enkrat več dobre volje in pri-

pravljenosti v prostovoljnem delu in drugih prispevkih, v tem pogledu tudi v bodoče ne bomo mogli bistveno napredovati, saj nam je za očitnejši kakovostni vzpon potrebno predvsem dvoje: strokovni kader in igrišča. Za sedaj imamo n. pr. 30 rokometnih vaditeljev in 15 sodnikov. Če število vaditeljev še kolikor toliko ustreza, pa je občutno premalo sodnikov, saj se večkrat zgodi, da mora en sodnik kakšno nedeljo voditi tudi po tri tekme, kar ni le velik napor, marveč to škoduje tudi kakovosti sojenja. Tudi tekmovalnih objektov je občutno premalo; ustrezno urejeni igrišči imamo samo v Murski Soboti in Gornji Radgoni, medtem ko sicer številna igrišča v drugih mestih in na podeželju po urejenosti še zdaleč ne ustrezajo svojemu namenu. Če hočemo koristno in tudi zadovoljivo zaposeliti sedanje število mladih tekmovalcev, bi morali v bližnji prihodnosti uresničiti minimalni program za gradnjo rokometnih igrišč. O tem programu je ORO že večkrat razpravljalo. Tako bi bilo potrebno v Murski Soboti zgraditi tri rokometna igrišča, med njimi enega asfaltnega, na katerem bi bilo možno prirediti

tudi kakovostnejše prireditve republiškega značaja, in vsaj po eno ustrezno igrišče v vsakem občinskem središču. Ta načrt, ki se zdi na mah dokaj obsežen, je povsem realen in temeljni na že doseženi množičnosti v tem športu.

Velik obet pomeni za naše pomurske razmere tudi ustanovitev štajerske rokometne lige. Že sedaj imamo namreč v prvem članskem razredu tri moštva, ki po svojih dosežkih vidno odstopajo od ostalih tekmovalnih skupin in tudi močno presegajo pomursko kakovostno povprečje. Zato večletno stopicanje na mestu, t. j. v okrajni ligi, ne pomeni za ta moštva prave vzpodbude za doseganje večje kakovosti in tekmovalne rutine, kar seveda velja tudi za ostala moštva, ki bodo potlej imela pred sabo pripriljivejše tekmovalne smotere od prvih mest v okrajnem merilu pa preko kvalifikacijskih tekem do višje kakovostne skupine! Ustanovitev štajerske rokometne lige pomeni torej ob že doseženi množičnosti za nas krepko spodbudo in odločen korak naprej - h kakovosti.

ŠPORTNI STOP

Moštvo lendavskega Kovinarja si na svojo moč prizadeva, da bi v prihodnji tekmovalni sezoni sodelovalo v štajerski rokometni ligi kot tretjevršeno moštvo v dodani pomurski prvorazredni konkurenci in kot letošnji pomurski pokalni prvak. Te želje zlasti ne skriva lendavska vajeniška mladina, ki je že doslej pod okriljem mladinske organizacije mnogo prispevala za svoje rokometno moštvo.

Ze 20. avgusta bodo startali slovenski rokometni klubi v najbolj množičnem tekmovalju za pokal maršala Tita. V I. kolu se bosta naša predstavnika srečala z dokaj resnima nasprotnikoma. Tako bo pomurski finalist - moštvo Turistično središče - goste ljubljanske Iirije, Sobotna pa bo gostovala v Celju proti tamkajšnjemu istoimenskemu klubu. Za srečanje moštev Turistične in Iirije na domačem terenu je že sedaj veliko zanimanje med ljubitelji nogometa v Pomurju. Drugo kolo pokalnega tekmovalja bo 27. avgusta, tretje kolo 8. oktobra, slovenski finalni pa letos 29. novembra.

3. septembra se bo pričelo tekmovalje v okviru Slovenske cone nogometne lige. V I. kolu so na programu naslednje tekme: Triglav (Kranj) - Rudar, Celje - Iirija, Slovnan - Krim-Odrad, Triglav (Ljublj.) - Nova Gorica, Ljubljana - Kladivar, Kovinar - Sobotna.

Iz tehničnih razlogov je v tej številki našega lista izostalo nadaljevanje prispevka pod naslovom -1945 Telesna vzgoja in šport 1961-, zato ga bomo objavili v prihodnji številki. Bralec naše športne strani vjdno narošamo, da sprejmejo to opravilo z blagohotnim razumevanjem.

Mesec pred ponovnim startom v nogometu

V PNL: DVA RAZREDA

V I. razredu osem tekmovalnih moštev - Začetek tekmovalja 3. septembra - Prihodnjo spomlad bo Sobotna dobila še pomožno igrišče - Ni večjih selitev igralcev, čeprav kaže, da bo naš edini predstavnik v SCL igral v bližnji tekmovalni sezoni močno pomlajen.

Občinske delavske športne igre v Murski Soboti

V šahu 6 finalistov

V Murski Soboti so zaključili tekmovalje v šahu v okviru občinskih delavskih športnih iger. Tekmovalje je trajalo od 13. junija do 28. julija, v njem je sodelovalo 21 sindikalnih moštev in je dalo šest finalistov, ki se bodo pomerili med seboj za prva mesta v drugi polovici septembra. Moštva so tekmovala v treh skupinah.

V prvi skupini je zasedlo prvo mesto moštvo Bank z razmerjem dobljenih in izgubljenih partij 26:4 in 10 točkami, drugo mesto pa Bolnišnica s 17:13 in 7 točkami. V drugi skupini je osvojila prvo mesto Mura z 24:12 in 10 točkami, na drugem mestu pa je moštvo Trgovca z 19 in pol: 11 in pol in 8 točkami. V tretji skupini, kjer so tri moštva med tekmovaljem odstopila, je pripadlo prvo mesto ekipi ObLO z 9:5 in 5 točkami, drugo mesto pa ekipi TNZ z 10:6 in 4 tekmovalnimi točkami.

V prihodnji tekmovalni sezoni bo prišlo, kot predvidevajo, v Pomurski nogometni ligi do nekaterih sprememb, ki jih lahko v luči vse očitnejših prizadevanj za večjo kakovost v pomurskem nogometu samo pozdravimo. Pomurska nogometna liga bo imela odslej dva kakovostna razreda. Posebno močan in dokajšnjo konkurenco obetajoče razred bo prvi z osmimi sodelujočimi klubi: Nafto iz Lendave, Graficarjem iz M. Sobote, Radgono, Turistišče, Beltinci, Pušča, Ljutomerom in Soboti B izven konkurence. V drugem kakovostnem razredu pa naj bi sodelovala moštva Tišine, Dobrovnika, Bogojine, Salovec, Radgone II, Nafta II itd., pričakujejo pa še prijave (n. pr. moštve Cankove in Salovec), tako da krog v tem razredu sodelujočih klubov še ni povsem zaključen.

Kot v Slovenski conski ligi, se bo tudi v naših pomurskih kakovostnih razredih pričelo tekmovalje že 3. septembra, zato bo potrebno s pripravami začeti takoj. Se največje težave imajo pomurski nogometni klubi s trenerji, saj jih očitno primanjkuje povsod, zato bi kazalo že letos v jeseni - kot n. pr. predlagajo v

NK Turistišče - prirediti v Pomurju trenerski tečaj, ki bi ga sofinansirali vsi prizadeti klubi. Taki tečaji, tudi dopolnilni, naj bi bili v prihodnosti stalna praksa vse dotlej, dokler ne bomo prišli pri trenerjih na zeleno vejo.

Zaenkrat tudi ne kaže, da bo prišlo v Pomurju do večjih selitev igralcev iz kluba v klub. Pri Nogometni podzvezi v M. Soboti sta zaenkrat verificirana samo prestopa dveh igralcev Graficarja k Soboti - Maroš in Gombošija. Pri vodstvu Sobote se je doslej oglašil St. Horvat (Didi) iz Pušče, medtem ko sta izposlovala izpisnice iz kluba dosedajnega igralca I. moštva Sarotar in Dozet, ki bosta po predvidevanjih prestopila v celjske klube. Tudi okrog Maušeca se ni povsem jasno, ali bo tudi nadalje nastopal za barve Sobote ali pa bo preselil kam drugam. Vsekakor pa drži eno: v vseh pomurskih klubih, vključno s Soboto, težijo močno za pomladitvijo tekmovalnih moštev z domačimi igralci, kar sicer lahko prinese v začetku tekmovalja ne-

kaj manj izgledov za uspeh, vendar pa se je potrebno sprijazniti tudi s takimi premiki. Posebno moštvo Sobote bo moralo v pričakovanem sestavu napeti vse sile, da bo v tekmovalju uspelo, kajti konkurenca v SCL obeta biti letos mnogo bolj ostra kot pretekla leta. Tudi v pomurskih nogometnih klubih si prizadevajo, da bi z nekaterimi novimi igralci še uspešneje startali že v samem začetku. Tako si na pr. v NK Turistišče mnogo obetajo od novega igralca Draškovića in od domačega mladince Obareka.

Vse tudi kaže, da se bodo v Murski Soboti kmalu izboljšali tekmovalni pogoji glede igrišč. Tako Sobotna sedaj izboljšuje in usposablja za prvenstvene nastope staro igrišče, na novem pomožnem igrišču pa so že opravili drenažo in bo tako lahko že prihodnjo pomlad pričelo koristno služiti svojemu namenu. Tudi to bo velika pridobitev za pomurski nogomet!

Jugoslovanska reprezentanca v Ljutomeru

Kot smo zvedeli, bo septembra letos gostovala v Ljutomeru državna kegljaška reprezentanca. Napovedano srečanje državne reprezentance s prvim moštvom Ljutomera, za katerega bo tokrat nastopal tudi siceršnji stalni državni reprezentant Miro Steržaj, je baje že zagotovila Kegljaska zveza Jugoslavije.

Gostovanje jugoslovanske državne reprezentance pomeni prav gotovo lepo priznanje ljutomerskemu kegljaškemu športu in njegovim nosilcem, ki že več let zapovrstjo zastopajo Pomurje v republiški kegljaški ligi in so kot posamezniki že večkrat zablesteli tudi v državnih in mednarodnih tekmovaljih. Dvoboj v Ljutomeru pa bo hkrati tudi najboljša propaganda za širjenje kakovostnega športnega kegljaštva v Pomurju.

RADIJSKI PROGRAM

RADIOTELEVIZIJA - LJUBLJANA

Od 6. do 12. avgusta 1961

NEDELJA
8.00 Mladinska radijska igra - Fr. Feld: Harmonika potuje; 8.37 Iz albuma skladb za otroke; 8.52 Lepe melodije; 9.05 Z zabavno glasbo v novi teden; 9.43 Rdeči mak - Dve pesmi Nikole Hercigonje in klavirska rapsodija Ladislava Palfiuja; 10.00 Se pomnite, tovariši... a) Novak Petrovič: Reševanje potničnih kazenecov v Sremski Mitrovici; b) Milojce Milojcevič: Podvig čete najmlajših; 10.30 Po domače; 10.50 Nedeljska matineja; 11.40 Mitja Krefc: Legenda in resnica (reportaža); 13.30 Za našo vas; 13.50 Danilo Bučar: Belokranjske pisane; 15.30 Majhen mozaik melodij; 16.00 Igramo za vas; 17.00 Športno popoldne; 20.00 Zabavni zvoki za vse; 21.00 Športna poročila; 22.15 Plesna glasba; 23.05 Nočni operni koncert.

PONEDELJEK
8.05 Renesancne zborovske skladbe; 8.30 Počitniško popotovanje od strani do strani - Ben Lucien Burman; V Somovem lazu; 8.45 Ruske peševke; 9.00 V svetu opernih melodij; 10.00 Napoved časa in poročila; 10.15 Zvočni mavrica; 11.30 Pol ure za mlade slovenske skladatelje; 12.00 Töne Petrovič poje slovenske narodne; 12.15 Kmetijski nasveti - ing. Veljko Kriznik: Stevilo živine naj bo v skladu s proizvodnjo krme; 12.25 Melodije za opoldne; 13.30 Trio Bardorfer in Ljubljanski vokalni oktet; 13.55 Vilko Ukmar: Lepa Vida, baletna glasba; 14.30 Prireditve dneva; 14.35 Od Triglava do Ohrida; 15.40 Iz filmov in glasbenih revij; 16.00 Naši popotniki na tujem - Tone Pavček: V Gruziji; 16.20 Mojster petja; ter instrumentalne igre; 17.15 Soderjen na poti; 18.00 Odlomki iz opere Halka Stanislava Moniuszka; 18.40 S knjižnega trga; 20.00 Ponedelj-

kova panorama zabavnih melodij 21.05 Z letošnjega festivala v Dubrovniku; 22.50 Simfonični koncert Dubrovniskega mestnega orkestra; 23.50 Literarni nokturno; 23.05 Plesna glasba.

TOREK
8.05 Predigre in medigre iz oper; 8.30 Oddaja za otroke - a) Po kitajski narodni: Pojoči fizolček; b) Poje mladinski pevski zbor RTVL p. v. Janeza Kuharja; 9.00 Zvoki za prijetno razvedrilo; 9.40 Ženski zbor France Prešeren iz Kranja p. v. Petra Liparja; 10.15 45 minut pri jugoslovanskih skladateljih; 11.00 Pevca Jasna Benedek in Krsta Petrovič; 11.15 Branje za vroče dni - Gagarinovi spomini - I.; 11.35 Violina in harfa; 12.00 Veseli planšarji so v gosteh; 12.15 Kmetijski nasveti - France Novak: Travnja ruša v vinogradu; 13.30 Slavne sopranske arije iz Verdijevih oper; 14.00 Naši pevci zabavne glasbe in orkester George Melachro; 14.30 Prireditve dneva; 16.00 Počitniška zgodba - L. Slezak: Poletna dogodivščina; 16.20 S sprejemnikom na dopust; 17.00 Lokalni dnevnik; 17.15 L. van Beethoven: Koncert za klavir in orkester št. 5 v Esduru; 18.00 Človek in zdravje; 18.10 Od plesišča do plesišča; 18.45 Ljudski parlament; 20.00 Poje zbor Branko Kršmanović iz Beograda p. v. Bogdana Babiča; 20.30 Radijska igra - Jan Solovici; Čez pet minut bo polnoč; 21.20 Anton Pogarčar: Canzonetta; 21.28 Zvočni kateidroskop; 22.15 Hrvatske skladbe iz dveh stolletj; 23.05 Posnetki II. jugoslovanskega festivala jazza na Bledu.

SREDA
8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji; 8.30 Počitniško popotovanje od strani do strani - Ben Lucien Burman; V Somovem

lazu; 8.45 Ritmični intermezzo; 9.00 Vsaka ura ima svoj zven - Pester glasbeni spored za popoldne; 9.35 Igrajo slavni pianisti preteklosti - 4. Ferruccio Busoni (Ponovitev oddaje z dne 4. avgusta 1961. na II. programu); 10.15 Zabavni potpuri; 11.00 Deset minut iz naše beleznice; 11.40 Georges Bizet: Arlečin; 12.00 Trije orgle Andreja Blumauerja; 12.15 Kmetijski nasveti - ing. Vladislav Beltram: Sečna bukve na suš - stare ljudske izkušnje; 13.30 Pihalni orkester JLA p. v. Pavla Bruzija; 13.55 Amerika - južna in severna; 14.14 Ferdo Juvanec: Pet miniatür za klavirski trio; 14.35 Klavir v ritmu; 14.43 Slovenske zborovske pesmi poje Mariborski komorni zbor p. v. Rajka Sikoška; 15.00 Benjamin Ipavec - Bogo Leskovic: Serenada za godalni orkester; 16.00 Radijska univerza - Prof. Drago Ulaga: Yoga, savna in šport - tri različne metode telesnega utrjevanja; 16.15 Koncert po željah poslušalcev; 17.15 V sredo popoldne pri radijskem sprejemniku; 18.00 Petnajst minut s plesnim orkestrom Ray Conniff; 18.15 Pevka Lola Novaković; 18.30 Skladbice Boruta Lesjaka pojeta Božo in Miško; 18.45 Sport in športniki; 20.00 Majhna prodajalna plošč s popevkami in zabavnimi zvoki; 21.00 Giacomo Puccini: Sestra Angelika, opera v enem dejanju; 22.15 Zaplešite z nami; 22.30 Literarni nokturno; 23.05 Nočni koncert.

CETRTEK

8.05 Risto Savin: Stiri skladbe za violino in klavir (Ali Dermelj-violina, Marijan Lipovec - klavir); 8.30 Oddaja za cecilbane - a) Gustav Striška; Kuzek Curi; b) Sopranistka Zlata Ognjanović poje v ustanovi; 9.00 Našvočni magazin; 10.15 Od arje do arje; 11.00 Pevski zbor SKUD Ivan Rob; 11.15

Branje za vroče dni - Gagarinovi spomini - II.; 11.35 Poljska in češka zabavna glasba; 12.00 Prireditve za glas in klavir Josipa Pavčića poje Edvard Seršen; 12.15 Kmetijski nasveti - ing. Jože Babnik: Izkoriščanje jesenske paše; 12.25 Melodije za popoldne; 13.30 Orkestralne miniatüre; 14.05 Radi jih poslušate; 14.30 Prireditve dneva; 15.40 Iz bogate belokranjske folklorne zakladnice; 16.00 Trije veliki zabavni orkestri; 16.20 Odlomki iz ruskih oper; 17.00 Lokalni dnevnik; 17.15 Holandska pihalna godba z internacionalnimi korčnicami; 17.30 Turistična oddaja; 18.00 Jazz na koncertnem odru; 18.19 Glasbene miniatüre s sporedov britanskega radia - 25. oddaja; 18.45 Poletni kulturni zapiski; 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov; 20.45 Hammond orgle; 20.50 Literarni večer: Naš smeh; 21.30 Vladimir Lovec: Klasična simfonija; 22.15 Nočni akordi; 23.05 Posnetki II. jugoslovanskega festivala jazza na Bledu.

PETEK

8.05 Glasba od delu; 8.30 Počitniško popotovanje od strani do strani - Ben Lucien Burman; V Somovem lazu; 8.45 Blagoje Bersa; Sončne poljane, simfonična pesnitev iz cikla »Moja domovina«; 9.00 Dopoldanski koncert opernih melodij z jugoslovanskimi solisti; 10.15 Z zabavnimi melodijami po svetu; 11.00 Po ena balada, poloneza, sonata Friderika Chopina; 11.40 Otroci pozdravljajo; 12.00 Trio Slavka Avsenika; 12.15 Kmetijski nasveti - ing. Ludvig Strobl: Pravačasno izmenjajmo seme; 12.25 Pet pevcev - pet popevk; 12.40 Pisanik zvoki iz Dravskega polja; 13.30 Kmečka godba menjaže z Vaškim kvintetom; 13.55 Operni balet; 14.30 Prireditve dneva; 14.35 Popevke se vrstijo; 15.40 Slovenski

oktet nastopa; 16.00 Športni tednik; 16.20 Od tu in ondod; 17.00 Lokalni dnevnik; 17.15 Koncert za vas; 18.00 Hitri prsti; 18.15 Ljudska glasba raznih narodov - Bolgarske ljudske pesmi; 18.45 Iz naših kolektivov; 20.00 Zabavna zborja Sergeja Rajnis in Norman Luboff; 20.15 Tedenski znanjepolični pregledi; 20.30 Iz del Antonina Dvoraka; 21.15 Oddaja o morju in pomorsčakih; 22.15 Godala v noči; 22.35 Moderna plesna glasba; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 Od Soče do Vardarja (Spored jugoslovanske komorne glasbe); 23.55 Pesem za lahko noč.

SOBOTA

8.05 Naši glasbeni uspehi v preteklem šolskem letu; 8.30 Pionirski tednik; 8.50 Orgle in orglice; 9.00 Glasba včeraj in danes; 10.15 S sprejemnikom na dopust; 12.00 Koroški akademski oktet; 12.15

Kmetijski nasveti - ing. Milena Lekšan: Katere sorte breskev bomo v prihodnje gojili; 12.25 Pihalni orkester LM igra finale iz opere Poliuto, dirigira Rudolf Starke; 12.45 Havajski zvoki; 13.30 Nekaj razpoložljive glasbe; 14.00 Od polke do kalipsa; 14.30 Prireditve dneva; 15.40 Dve koncertni uverturi; 16.00 Humoreska tega tedna - A. Buchwald: Bojazljivci v pragozdu; 16.30 Dunajski valčki; 16.40 Mladinski mešan zbor gimnazije iz Celja p. v. Egona Kineja; 17.15 Pevca Paul Anka; 17.30 Po kinu se dobimo; 18.00 I. slika iz opere Faust Ch. Gounoda; 18.20 Pozdrav z gora; 18.45 Okno v svet; 20.00 Narodne in domače viže; 20.20 Radijska komedija Johann Nestroy; Lumpaci Vagabund; 21.00 Melodije za prijeten konec tedna; 22.15 Oddaja za naše izseljence; 23.05 Plesna glasba.

Radio Murska Sobotna

NEDELJA
12.00 Razgovor z volivci, lokalna poročila; 12.20 Domači zbori in ansambli; 12.30 Obvestila, reklame; 12.40 Oddaja v madžarskem jeziku; 13.05 Zdeli ste, poslušajte!

PONEDELJEK
17.00-17.15 Športna poročila, oddaja za mladino, obvestila.

TOREK
17.00 Lokalna poročila; 17.20 Obvestila, reklame; 17.30 Oddaja v madžarskem jeziku; 17.40 Glasbeni spored.

CETRTEK
17.00 Lokalna poročila, obvestila, reklame; 17.20 Oddaja v madžarskem jeziku; 17.30 Zdeli ste, poslušajte!

SOBOTA
17.00 Naš sobotni sprehod; 17.15 Obvestila, reklame; 17.30 Zdeli ste, poslušajte!

Radio Murska Sobotna prenaša dnevno spored RTV Ljubljana od 05.00 do 08.00 in od 15.00 do 23.00. Ob nedeljah in praznikih pa od 06.00 do 23.00 ure.

Zgodbe iz ribiške »kariere«

Biti ribič, se pravi biti v prvi vrsti potrpežljiv in biti seveda v ribolov tudi nekoliko zaljubljen. Slab ribič bi bil, če bi po neuspelem namakanju trnka vrgel palico v stran. Se zdalec ne. Ribiči morajo prenesti in pozabiti še marsikaj drugega. Samo pogledmo:

Jože Vrščič iz Pristave ni vrgel palice v stran niti takrat, ko se je trnek-trojček namesto za ribjimi škrkami zaril v njegovo ustnico. Vmes so posegli zdravniki in Jože je spet vnet ribič.

Tovarišica Lašičeva iz Ljutomer se je na ribolovu pridružila možu. Morda ji je zmanjkalo po-

trpljenja, zato je nastavila palico in odšla v stran. Nasmešnila se je ribiška sreča, vendar... K sreči so se našli kavalirji, ki so skočili za palico. Ribna pa je medtem žal že odplavala.

Ceprav je Jože Cividini iz G. Radgone že starejši, se je uvrstil med športne ribiče šele pred nekaj meseci. Kijub temu, da je bil brez izkušenj, je kmalu povlekel za njegov trnek več kilogramov težki krap. Nekaj časa je vlekel sam, nato pa mu je priskočil »stanovski« kolega Jože Kurnik. Nekaj časa sta vlekla, ko se je utrgala vrvica. Krap je seveda izginil in Cividini je namesto njega potegnul iz vode Kurnika, ki mu je spodrsnilo.

Se več bi jih lahko napisali, vendar to kdaj pozneje, kajti ribiči so sedaj na dopustu. Moramo pa dodati, da so zabeležili naši športni ribiči letos že lepe trofeje, kakor na primer tovariš Sonaja, ki je pred dnevi ujel več kilogramski plen. Pa tudi njega se je tokrat držala smola. Zlomila se mu je namreč palica...

NESLAN KRUH IN ŽEMLJE V LJUTOMERU

Prejšnji petek so se nekateri stranke pritoževale nad neslanimi žemljami, ki jih prodajali v ljutomerski pekarni. To pa se ni zgodilo prvič. Ni še namreč dolgo tega, ko so v omenjeni pekarni prodajali neslan kruh. Kaže, da bo morala inšpekcija pri takih primerih zaostrijeti ukrepe ter vsaj s tem opozoriti ljutomerske peke na potrebo po večji pazljivosti!

SMRTNA NESREČA V PETANJCIH

V ponedeljek se je zgodila v Petanjcih huda prometna nesreča, ki je zahtevala smrtno žrtev. Ko se je proti večeru peljal Herman Straus iz Puconec skozi Petanjce, mu je nenadoma skočil pred avtomobil otrok Zdenko Sočič iz Petanjec, ki se je igral s skupino otrok ob cesti. Razdalja je bila premajhna, da bi lahko preprečil nesrečo. Vozilo je zadelo otroka tako močno, da je dobil hude telesne poškodbe. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je kmalu podlegel poškodbam.

TOVORNJAK ZDRKNIL S CESTE

Predvečeraj zjutraj je prišlo do manjše prometne nesreče v Peskovcih na Gorickem. Do nesreče je prišlo, ko je šofer A. P. peljal tovorni avtomobil, lasti TMP iz Murske Sobotice po skrajni desni strani ceste. Nenadoma je začelo avtomobil zanašati v desno. Še preden je lahko ustavil, se je znašel v jasku. Skodo, ki je nastala, cenijo na preko 200 tisoč dinarjev.

ŠPORT

SPORTNI STOP

V času od 25. do 28. avgusta bodo v Ljubljani 14. letne Grafične igre. Te osrednje in že tudi tradicionalne slovenske športne manifestacije delavcev in uslužbenecv grafične stroke se bo tudi letos po svojem športnem zastopstvu udeležil kolektiv CZP »Pomurski tisk«. Kot kaže, imajo soboški grafičarji letos največ izgledov za uspeh v streljanju, odbojki in atletiki. Za nastop na Grafičnih igrah se že tudi pripravljajo.

SOBOTA : NAFTA 3:1

V nedeljo sta se v Murski Soboti prijateljsko srečali enajstorični domače Sobote in gostujoče Nafta iz Lendave. Obe moštvi sta nastopili dokaj pomlajeni, saj so imeli gledalci tokrat priložnost videti tudi nekatere letošnje debutante; tako je v moštvu Sobote debutiral med drugimi tudi Erjavce in zabil dva gola, moštvo Nafta pa je nastopilo brez nekaterih standardnih ligaških igralcev. Kot je bilo pričakovati, so zmagali domačini, čeprav bi zmaga lahko pripadla tudi gostom, zlasti se v II. polčasu, ko so močno nadigrali domačine in jim je bil le vratar Vrdjuka pretrd oreh.

Vse kaže, da je moštvo Nafta kondicijsko dobro pripravljeno za bližnji start v PNL.

Predtekma: SOBOTA B : NAFTA B 1:2.

Za Dan vstaje v Hrvaški RUDAR (M. Središče) : NAFTA 6:3

Prvo moštvo lendavske Nafta je 27. julija, na Dan vstaje hrvaškega naroda, gostovalo v Murskem Središču in se prijateljsko pomerilo z enajstorični tamkajšnjega Rudarja. Zmagali so domačini z rezultatom 6:4 (1:1), čeprav Nafta sicer ni imela podrejene vloge na igrišču. V njenem moštvu je še posebno ugajal mladi Perša, ki je tokrat imel glavno besedo v zaključnih akcijah.

Čestitke

Prav prisrčno pozdravljam Julijano Miholič, Margareto Cerka, Stefana Berdena, Ladislava Miholiča in Janeza Miholiča, Jožeta Gereka, kakor vso ostalo kobiljsko mladino. — Stefan Berden, Carpender, Montreal.

Tedenski KOLEDAR

Petek, 4. avgusta — Dominik Sobota, 5. avg. — Marija Nedelja, 6. avg. — Vlasta Ponedeljek, 7. avg. — Kajetan Torek, 8. avg. — Miran Sreda, 9. avg. — Janez Četrtek, 10. avg. — Lovrenc

KINO

MURSKA SOBOTA — od 4.—6. avgusta jugoslovanski kinemaskopski film: »Signal nad mestom«; od 7.—8. avgusta italijanski film: »Poslednja kočija«; od 9.—10. avg. poljski film: »Vlak«.

SLATINA RADENCI — od 6.—7. avgusta ameriški barvni kinemaskopski film: »Mačka na vroči pločevinasti strehi«; 10. avgusta ameriški barvni film: »Paja Patak«.

SALOVCI — od 5.—6. avgusta sovjetski kinemaskopski film: »Kapetanova hči«.

GORNJA RADGONA — od 5.—6. avgusta ameriški barvni kinemaskopski film: »Aleksander Veliki«; od 9.—10. avgusta italijanski film: »Odmor in ljubezen«.

VIDEM OB SČAV — od 5.—6. avgusta mehiški film: »Umiram srečna«.

KRIŽEVCI PRI LJUT. — od 5.—6. avgusta ameriški barvni film: »Vremena«; 9. avgusta sovjetski film: »Ivan Grozni II. del«.

OBVESTILO!

Dne 20. avgusta 1961 ob 10. uri dopoldne bo na javni dražbi prodano več vinskih sodov, razne velikosti. Interesenti javljeni.

Hotel »ZVEZDA« Murska Sobotica

MALI OGLASI

POSESTVO v izmeri 7ha, vseh kultur pri Mariboru z novim gospodarskim in stanovanjskim poslopjem, z vodovodom in elektriko, ob asfaltni cesti na ravni prodam. Avgust Bauman, Loka 19, p. Starše. M-982

MLINARSKI pomočnik, mlad in pošten, lače primerno zaposlitev. Naslov v upravi lista. M-983

SOFER kategorije A, B in C išče primerno zaposlitev v Murski Soboti. Jože Balek, Neradnovci 23, p. G. Petrovci. M-984

STROJ za sadje mleti v dobrem stanju kupim. Naslov v upravi lista. M-985

SVINJSKE HLEVE prodam. Na stanovanje vzamem dijake. Naslov v upravi lista. M-987

POSESTVO v izmeri 5ha z vsemi pritlikalnimi in gospodarskim poslopjem blizu kolodvora in glavne ceste prodam. Marija Dimnik, Sentilj 103, pri Mariboru. M-992

SPORTNI OTROSKI VOZICEK, globok, ugodno prodam. Cernjavič, Murska Sobotica, Stefana Kovača 19 — pritrilje.

DVOSOBNO stanovanje v Celju zamenjam za enako v Murski Soboti. Radioaparati »Nikola Tesla« prodam. Naslov v upravi lista. M-997

MOTOR »Volkswagen« za avto, v dobrem stanju, prodam. Franc Franko, Zoran Veljarja 5, M. Sobotica.

Zdravstvena DEŽURNA SLUŽBA

OPRAVLJANJE NEDELJSKE IN DEŽURNE SLUŽBE

od 5. do 11. avgusta 1961

- 5. 8. 1961 dr. Udovč
- 6. 8. 1961 dr. Sedlaček
- 7. 8. 1961 dr. Gruškovernjak
- 8. 8. 1961 dr. Udovč
- 9. 8. 1961 dr. Sedlaček
- 10. 8. 1961 dr. Gruškovernjak
- 11. 8. 1961 dr. Sedlaček

Komisija za razpis delovnih mest pri DOZ Murska Sobotica razpisuje delovno mesto

HISNIKA-KURJACA

za centralno kurjavo. Na razpolago družinsko stanovanje. Nastop službe in osebni dohodek po dogovoru. Prošnje vložite na DOZ Murska Sobotica do 15. avg. 1961.

PREKLIC!

Preključujem neresnične besede, ki sem jih izrekel zoper Stefana Cernela — mlajšega — iz Filovec št. 129. Janez Ošljaj, Filovci 126.

Studijska knjižnica v Murski Soboti

zaposli

ABSOLVENTA ESS

Kandidati naj pošljejo prošnje upravi knjižnice do 15. avgusta t. l.

V GIMNAZIJU V MURSKO SOBOTO

se lahko vpiše po sklepu Sveta za šolstvo ObLO M. Sobotica v jesenskem roku še za en oddelek največ 36 dijakov. Absolutno prednost imajo dijaki, ki so opravili izpit v junjskem roku, če se prijavijo ravnateljstvu do 28. avgusta do 14. ure (s pismeno nekolokovano izjavo).

Do 29. avgusta ob 14. uri naj se prijavijo tudi interesenti, ki še morajo opravljati sprejemni izpit (iz slovenskega jezika in iz matematike ali iz tujega jezika).

Pismeni del izpita bo 30. avgusta ob 8. uri, ustni 31. avgusta ob 8. uri — vpis 1. septembra ob 8. uri.

Prijavi za sprejemni izpit priložite:

1. spričevalo o uspešno končani osemletki,
2. mnenje šole,
3. eventualno priporočilo ZB, socialnega varstva oziroma družbenih organizacij,
4. lastnorodno napisan življenjepis,
5. rojstni list.

Prijava se kolkuje s 50 din, priloge s 30 din.

Ravnateljstvo gimnazije

AVTO-MOTO društvo »Stefan Kovač« Murska Sobotica, priredi dne 6. avgusta 1961 ob 10. uri velike

MEDDRUŠTVENE MOTORNE DIRKE

na katerih sodelujejo najboljši vozači Slovenije.

Po dirkah je prosta zabava z žrebanjem vstopnic. Zabava bo na Noršinski cesti št. 1 — bivši »Petrol«.

Za jedila in pijačo poskrbljeno.

Odbor

GOSTINSKO PODJETJE GORNJI PETROVCI

razpisuje delovno mesto

RAČUNOVODJE

v Gostinskem podjetju Gornji Petrovci. Nastop službe takoj. Plača po dogovoru.

KMETIJSKA DELOVNA ZADRUGA V ŽEPOVCIH

prodaja sledeča osnovna sredstva:

- 2 kom. mlinskih valnov in cilindre
- 1 kom. elektro dinamom
- 1 kom. mlatilnica »Zmaj« 107 cm
- 1 kom. izruvač krompirja — vprežni
- 1 kom. reporeznica z elektromotorjem
- 8 kom. železnih vprežnih bran
- 1 kom. robkaš za koruzo
- 1 kom. drobilec (čekičar) za zrnje
- 2 kom. vsedela (osipalnika) — vprežna

Vse navedene stroje prodaja zadruga na javni dražbi dne 6. avgusta ob 14. uri popoldne v KDZ Žepovci.

Prednost pri nakupu imajo social. gospodarstva, v primeru da ni kupcev, pa se prodaja privatno.

KMETIJSKO GOSPODARSTVO »GORICA«

Sempeter pri Gorici

sprejme v službo

kmetijskega delavca

ki bi sprejel v oskrbo večji pašni obrat v bližni Čepanova pri Gorici.

Plača po dogovoru. Preskrbljeno takoj vseljivo večje družinsko stanovanje z možnostjo ureditve ohišnice ter možnostjo sezonske zaposlitve tudi ostalih članov družine.

Prijave pošljite ali se osebno zglasite na upravo do 15. avgusta 1961.

Steve Franze:

MOJ BRATTAM SPODAJ

(Nadaljevanje)

»Ustavite se.« Serif je zastal, da bi si napolnil pipo. »Dejal bi, da si je možakar pretegnil kito ali zvil gleženj, ko je poskušal preskočiti kup debel, ki so zdaj za nami. Drugi ga bo pustil, o tem ni nobenega dvoma.«

»Stara gozdarska lopa v Boston Parku mora biti čisto blizu,« je rekel Jaynes. »Rekel bi, da kake pol milje.«

»Kako miljo,« je rekel Rudd.

Melvin je vedel zanjo, veliko lopo, kjer so včasih živeli ribiči in gozdarji. Človek jo je naredil in to dejstvo se bo možem, ki so pred njimi, zdelo pomembno. Melvin je proučeval sledove poškodovanega begunca in premišljeval, ali mu bo uspelo prispeti do Boston Parka.

»Če je takole zbit, kakor vse kaže, bo prejkone pripravljen na predačo,« je rekel Rudd.

»Ne bo se predal,« je rekel Jaynes. »Upiral se bo.«

Serif je na pol zamežal in pogledal Jaynesa. »Le zakaj, če pa je ranjen?«

»Če sta ga druga dva pustila v tisti lopi, je ta hip najbolj osamljen človek na svetu,« je pristavil Melvin.

»Ja?« je menil Jaynes, ki je še zmerom stopal na čelu. »Jaz ne grem k tisti koči z namenom, da bi ugotovil, kako je onile tam osamljen.«

»Nihče ne gre za to,« je rekel Rudd. »Ko pridemo bliže, bo sta dva moža prevzela konje. Drugi bomo zavili v gozd in se približevali lopi z vseh strani. Mogoče ga sploh ni tam.«

Lopa je stala na višjem svetu med dvema drevesoma in močvara, ki se je širila od dveh ribnikov z bobri, ni več segla do nje. Več rodov lovcjev, ribičev, klatežev je nalagalo veje ob straneh in na vrhu, tako se je spremenila lopa v rjavo gmoto. Okoliščina, da ni bila zgorela od neprevidno odvržene žveplenke, priča, kakšna je bila narava ljudi, ki so prihajali tako daleč v gozda.

Melvin in šerif Rudd sta prišla do gozdne meje kakih sto metrov oddaljena drug od drugega. Čakala sta Fryorja z desne. Barker in Jaynes sta se morala prikazati na levi; Barker naj bi kričal zadnjo steno zavetišča, Jaynes pa preprečil pobeg dalje na levi.

Nedolgo tega je bil ogenj med počrnelimi kamni pred lopo. Drobni pepel se je sukal med njimi in vetrček ga je vzdigoval ter odnašal nad ribnike z bobri, šepetaje skozi visoko močvirno travo.

Melvin je opazil, da je Pryor prišel do roba gozda in daje znamenja z rokami. Barker je smuknil za podrto drevje na zadnji strani lope. V rokah je pestoval puško.

V lopi se je nekdo odhrakljal.

Melvin je zdrsil na koleno pred najbližnjim panjem.

Serif je rekel: »Pridi ven! Obkoljen si. Pridi ven z vzdignjenimi rokami!«

»Ne morem hoditi,« je odvrnil glas.

»Pridi ven. Če bom moral zaklicati še enkrat, bomo prerešali tvoj brolg s krogli.«

Zivčna napetost se je povečala. Čokat mož, ki mu je bil obraz črno poraščen, se je na rokah in nogah priplazil iz lope. Nosil je zamazano in raztrgano zeleno uniformo, ki mu je bila premajhna. Ena hlačnica je bila pod kolonom odtrgana.

»Vrzi pištolo stran,« je ukazal Rudd.

»Nimam.« Mož se je nekako potegnul do drevesa. Ob njem se je postavil kvišku. »Nimam pištole, umazanci, pasje duše...« Skoraj bi padel in se je poskusil krčevito oprjeti prečnika, ki je štrlel iz lope.

Zagrmel je strel iz puške — od gozda, kjer je zraven Barkerja prežal Jaynes. Mož pri lopi se je zgrudil. Mrtev, je pomislil Melvin, čisto gotovo je mrtev. »Pazite nanj!« je zaklical Jaynes. »Samo v roko sem ga!«

Melvin in šerif sta se približala. Mož je bil prestreljen skozi levo roko, trštalo in debelo, da je bila dlan raztrgana, prsti pa so štrleli narazen kakor naperki razbitega kolesa. Mož se je zvil na bok in potisnil prestreljeno roko pod ramo.

»Noga je bila prej počena,« je rekel. Zaklel je. »Zdaj jo pogledajte!« Zdaj je bila do kraja zlomljena; spodvila se je bila, ko je mož padel. Melvin ga je preiskal in našel dva zavojčka cigaret.

Barker je prišel okrog lope. Jaynes je prihitel in rekel: »Videl sem, kako je segel z roko po pištoli!«

»Segel je, da,« je rekel šerif Rudd, »a ne po pištoli. Hotel se je zavarovati, da ne bi padel na poškodovano nogo.«

»Oh,« Jaynes se je zagledal v moža. »Meni se je zdelo čisto...«

»Jezik za zobe!« Nato je Rudd zavpil proti gozdu, kjer sta dva moža pazila na konje: »Pripljite jih sem!« Na Melvinovem konju je bila skrinjica za prvo pomoč.

»Kateri je tale?« je vprašal Jaynes.

(Nadaljevanje na 8. strani)

ZAHVALA

vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so našega skrbnega moža, očeta in starega očeta

ALEKSANDRA ŠAVLA

strojnega ključavničarja iz Vaneč

počastili, izrekli sožalje, darovali cvetje ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Hvala tudi kolektivom: Proizvodnja kremenčevega peska Puconci, KZ Puconci in Elektrotehnično podjetje »Bliš« Murska Sobotica, vsem prav prisrčna hvala. Posebej se zahvaljujemo dr. Janošu Palančju in dr. Vladotu Perkiču za vso skrb in požrtvovalnost med pokrnilovno boleznijo in prav vsem, ki so nam kakorkoli pomagali v težkih dneh. Še enkrat prisrčna hvala.

Zalujoči

Upravni odbor Kmetijske zadruge Puconci razpisuje sledeča delovna mesta

1. Poslovodje Poslovne enote Puconci,
2. Poslovodje Poslovne enote Mačkoveci,
3. Poslovodje Poslovne enote Puževci.

Pogoji: 1. Agronom ali kmetijski tehnik z nekaj prakse; 2. na razpisana delovna mesta se lahko javijo tudi osebe z nižjo kmetijsko šolo z nekaj let prakse.

Prošnje pošljite do 15. avgusta na upravo Kmetijske zadruge Puconci.

V 28. LETIH 1724 TON KRUHA

S tremi številkami se lahko ponaša že dokaj pri-
leten, a še čvrst možak, Jože Kovačič. Vsak dan ga lahko
srečamo, ko z obloženim kolesom, s kruhom, žemljami
in klobasami lovi ravnotežje na cesti Slatina Radenci—
Kapela. Ko sem ga pred dnevi obiskal na njegovem do-
mu v Stanetincih, mi je »postregel« s skoraj neverjet-
nimi številkami.

Kovačičev delovni dan se
začne ob pol dveh zjutraj, ko
vstane in se napoti v Raden-
ce. Tu naloži blizu 130 kg kru-
ha, žemlj in klobas. Vse to
spravi na navadno kolo. Zari-
di velikega tovora mora kolo
porivati. Ko tovor odloži na
Kapeli, s tem njegovo delo še
ni končano. Vrne se v Raden-
ce in pripelje še enkrat, po
trebi pa tudi dvakrat — v ča-
su šole za mlečno kuhinjo.

Iz Radenec na Kapelo vozi
že od leta 1952, medtem ko je

od leta 1925 do 1945 vozil celo
iz Gornje Radgone. Ker pred
vojno v Radencih ni bilo pe-
karne, je moral voziti žemlje
tudi za zdravilišče in ostale
prebivalce v Radencih. Zani-
mivo je to, da skrbno vodi tu-
di evidenco o prevoženih kilo-
gramih. V 28 letih je prepeljal
nič manj kot 1.724.040 kg kru-
ha, žemlj in klobas in pri tem
prevozil nad 270.000 km. Ob
tako velikem številu uporablja
še peto kolo, v vseh teh letih
pa je imel le 30 dni bolni-
škega dopusta.

Rana ura vstajanja ga ne
moti, čeprav leže večkrat tudi
po 10. uri zvečer. Privadil se
je tudi vsem vremenskim pri-
likam. Med drugim mi je po-
vedal, da je s svojim poklicem
zadovoljen. Bliža pa se upoko-
jiti, pri tem pa zaskrbnjuje
vprašuje: »Kdo bo le moj na-
slednik?«

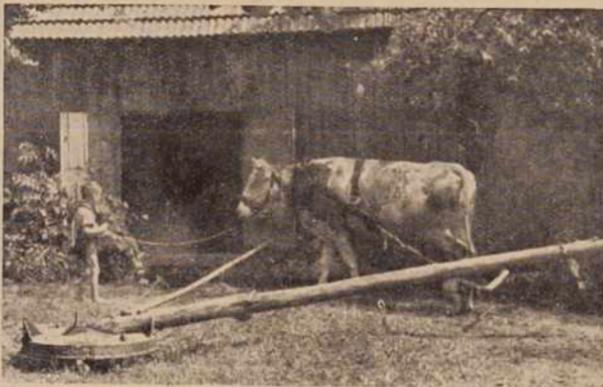
Morda bo takrat poskrbje-
no že za drugačen prevoz!

R. Jaušovec

POZABILI SO HIMNO

Na proslavi padca Bastilije
v Parizu je vojaška godba za-
igrala napačno »marseljezo«,
namesto tiste v originalni ver-
ziji Rougeta de Lislea, ki je
osvojena kot državna himna.

Pomoto je prvi opazil pred-
sednik De Gaulle, ki se v
znak protesta ni hotel dvigni-
ti iz sedeža. Ko so to videli
drugi, so se prav tako vsedli.
»Sramota je,« je rekel pozneje
De Gaulle, »da ne poznamo
več niti svoje himne.«

Tako so včasih z vitljem poganjali mlatilnice

Tam, kjer mlatio s kombaj-
nom, prejšnje velike pojedine
zamenjuje preprosta malica,
namesto vina pa strojniki
priporočajo sadni sok.

Ali bo kombajn za cepcem
in geplom izpodrinil tudi re-
taše, gibanice in vrtnike?

J. Stolnik

ZLATA REKA V ITALIJI

V malem italijanskem mestecu
Pumenengo, ki leži ob reki Oljo,
so se dni razširili vest, da je reka
polna zlatoznosnega peska. Zlato pa
naj bi bilo, kot so omenjale go-
vorice, tudi v okroglem kamenju.
Bregove reke so kmalu preplavili
ljudje iz skoraj vse Italije. Našli
so okroglo kamenje in tudi pesek,
vendar o zlatu ni bilo niti sledu.

Jože Kovačič iz Stanetincev je svojevrsten pomurski
rekorder

NA RAZPOTJU OBIČAJEV

Priprava za mlačev marsi-
kje v Pomurju ne pomeni nič
manj kot priprava na gostijo.
Tradicija zahteva, da morajo
biti tega dne mize bogato za-
ložene in da je pogoščen vsak-
do, ki slučajno pride k hiši.
Čeprav se jedilniki počasi
spreminjajo, na obeh straneh
Mure že desetletja pripravlja-
jo nekatera jedila. Gre namreč
za prekmurske »retaše« in
»vrtanike«. In kar pomenijo v
Prekmurju »retaše« in »vrtanik«
pomenijo za Mursko polje
in precejšen del hribovitih
predelov Slovenskih goric gi-
banice in krapeci. Skoraj povsod
pa pripravijo potice.

Pojedine so zares podobne
onim na gostiji. To bi menda
še posebej pritrldili vlagaji
snopja in strojniki, ki so imeli

do nedavna skoraj povsod
»privilegije«. Jedli so namreč
za posebno mizo in imeli na
jedilnem listu seveda tudi
boljše jedi. Pogosto svinjsko
pečenko ali pa piščance. Se-
veda tudi jedli niso istočasno
z ostalimi. Ti so najprej pre-
selili mlatilnico do sosedaj in
jo zagnali v pogon, nato pa šli
posamezno, ponekod pa tudi
skupaj.

PIKNIŠKA POJEDINA

Običaji pa se ponekod malce
razlikujejo. Tako bomo v
Strehovcih, Filovcih, Bukov-
nici in morda še katerih drug-
jih vaseh težko našli mlatac
pri pojedini za mizo. Imajo
namreč običaj, da prinesejo
mlatacem potice in ostale hlad-
ne jedi v košarah ter seveda
tudi pijačo. Ti pa sedejo kar
na pregrnjeno travo. In tudi
tu bomo našli strojnike in
vlagaje za mizo, obloženo z
boljšimi jedili.

tradicij, jih v okolici Rogašo-
vec in še nekaterih krajih
znatno opuščajo. »Gostije« za-
menjujejo pojedine v obliki
navadnega kosila, pri katerih
je ostalo le še del tistega, kar
je bilo v prejšnjih letih.
Strojniki pa se tu še kljub te-
mu mastijo s pečenkami in
piščanci.

V zadnjih dveh letih pa lah-
ko v nekaterih krajih opazi-
mo, da so vlagaje in strojnike
izenačili z ostalimi mlataci.
Kljub temu pa pripravijo po-
jedine. Spremembe naraščajo
precej naglo. Ali stari običaji
izginjajo, bi se upravičeno
vprašali. Kaže tako, Cepec je
že zdavnaj šel v pozabo, vitelj
ali gepelj, kakršnega vidite na
naši sliki, pomeni le že neke
vrste zanimivost. Kombajn pa
izpodriva tudi stare običaje.

HUDOMUŠNEŽI PRIDEJO NA SVOJ RAČUN

»Revnejši je, boljše postre-
že,« pravijo hudomušneži. Si-
cer pa jim tu radi pritrjujejo
tudi ostali. Pojedine pa seve-
da ne minejo brez objestnih
podvigov. Tako ni čudno, če
kateri izmed mlatacev najde
v prikuhi ali solati med narezan-
imi kosi mesa tudi kose za-
maška, ali pa komu juho
močno posolijo in popoprajo.
Se pravi, da si velja zapomni-
ti pravilo: Bodi previden! To
pravilo naj bi veljalo tudi za
dekleta, če nočejo, da bi jim
s slamo nagačili križa.

STARI OBIČAJI SE SPREMINJAJO

Čas pa je z marsikaterimi
običaji že začel obracunavati.
Marsikje so se začeli spremin-
jati ali pa gredo v pozabo.
Če se še na Cankovi, v Do-
majcincih in Skakovcih držijo

Kratke ZANIMIVOSTI

SAMOTNI GROB ERNESTA HEMINGWAYA

Pred kratkim so vsi svetovni
časopisi objavili vest, da se je
smrtno pomorel ameriški pi-
satelj svetovnega slovesa Ernest
Hemingway. Slavnega moža, katerega
dela »Komu zvoni« in »Starec in
morje« imamo tudi v slovenskem
prevodu, so pokopali po njegovi
želji na samotnem pokopališču.
Pogrebna svečanost je bila zelo
kratka. Trajala je le pol ure, pri-
sotstvovalo pa ji je le kakih šest-
deset ljudi.

CUDEŽNI OTROK

Mala petletna Angležinja Veri-
na Grinloy je pravi »čudežni o-
trok«, ki zanima tudi psihologe.
Verina namreč že sedaj dobro piše
in bere v angleškem, francoskem
in italijanskem jeziku. Razen tega
dobro računa, igra na klavir, smu-
ča, plava in je dobila že 23 na-
grad na baletnih tekmovanjih. Nje-
ni starši trdijo, da Verina ni ču-
dežni otrok, ampak da je vse to
plod njihovih prizadevanj in pra-
vilne vzgoje.

DETEKTIV V ZADREGI

Detroitški detektiv John Boland
se je znašel v hudi zadregi. Ni se
mogel domisliti, kako naj pojasni
svojim šefom pobeg Davida Hen-
driena, ki mu je pobegnil tik pred
policijsko hišo. Opravičilo ne bi
bilo tako težavno, če ne bi Hen-
driena privedel iz skoraj 3000 ki-
lometrov oddaljene Kalifornije.

NENAVIDNE ZAPORNICE NA PROGI

Cez dvorišče somborske kmeti-
ce Marije Obramović pelje želez-
niški tir. Vlak pa ne more skozi
Marijino »cono« tako enostavno.
Prej morajo namreč odpreti o-
grajna vrata, ki jih je sama posta-
vila.

TELIČEK NA MOTORNEM KOLESU

Milanu Bosniču iz Dragomišlja
se je zdelo predolgočasno, da bi
gnal telička na sejem peš, zato
ga je čvrsto privezal na zadnji se-
dež motokicla. Nenavidni tovor pa
je postal kmalu nemiren in voz-
nik je izgubil ravnotežje. Šele po
nekaj urah so ga opazili pod st-
rimo in ga odpeljali v bolnišnico.

KRAVA PRED LONDONSKIM HOTELOM

Londonečane je te dni nemalo
presenetila krava, ki je »parkirala«
med drugimi limuzinami pred ho-
telom v središču mesta. Radoved-
ni novinarji so potem izvedeli, da
čaka krava na začetek svoje točke
na eni izmed otroških priraditev.

ENOSTAVNO UČENJE SOFIRANJA

Kaže, da bodo rabili bodoči so-
ferji za učenje sofiranja zelo ma-
lo prostora. Nekl nizozemski inžen-
rir je namreč konstruiral posebn-
no napravo, v kateri sedi začetnik
kot v avtomobilu, vendar v za-
prtem prostoru. Kakor trdi inžen-
rir, ima voznik občutek, da je na
odprti cesti.

ZANE GREY

MANUEL V PERUJSKIH PRAGOZDOVIH

Riše ZINAUER

19.

Poiskal je skupino gosto rastočih palm. Nji-
hove krone so bile tesno izprepletene med se-
boj. Splezal je v vrhove ter si z veliko muko
uredil med vejevjem nekakšno gnezdo. Sedel je
vanj ter si s senjorovim suknjičem ovil pleča
in glavo. Dolgo se ni mogel pomiriti. Nazadnje
pa je le zadržal. — Naslednje jutro je bilo
nebo prekrito s težkimi oblaki. Manuel je bil
prepričan, da je več milij oddaljen od reke. To
ga je varovalo pred ljudožerci. Ker pa je bil
brez moči proti nevarnostim pragozda, je skle-
nil, da se vrne k reki. Morda najde tam svoj
čoln, morda se polasti kakega čolna Cachibov. V
najslabšem primeru pa si zveže splav. Zdaj, ko
bo reka narasla zaradi stalnega deževja, bo tudi
s splavom hitro potoval.

20.

V okorelih udih je čutil neznosne bolečine,
ko je plezal na tla. Nato se je napotil dalje. Te-
daj je iz senjorovega suknjiča zdrknila ozka de-
narnica. Odprl jo je in prvo, kar je zagledal v
njej, je bila fotografija — njegove žene! Zdelo
se mu je, da sanja. Torej senjor je bil tisti
mornar, ki je bil nekoč prišel v Spanijo, razdril
njegovo srečo in mu zapeljal ženo... In senjor
je vedel, da je bila povest, ki mu jo je povedal,
zlagana. Vedel je, da Manuel žene ni zadavil.
Zato mu je rešil življenje! — Manuelu so se
udrle solze po drgetajočih licih. Ni jokal zaradi
nezveste žene, ni jokal zaradi svojega zgrešenega
življenja. Jokal je po mrtvem tovarišu kakor
brezupno zapuščen otrok. — Ko je nadaljeval
pot, je postal Manuel docela drugačen, boljši
človek...

21.

Dva dni je blodil v krogu po pragozdu. Žeja
ga je tako strahotno mučila, da je pil usmrjeno
močvirno vodo, čeprav mu je zaradi tega grozila
mrzlca. Vse telo mu je bilo opraskano in opika-
no, ves obraz spačen od otekline. Že dolgo ni
mogel več jasno misliti. Taval je dalje kakor v
snu. Zdelo se mu je, da je vse okrog njega v
plamenih. Vsak dotik lista ali viseče vejice mu
je na vneti koži povzročal pekoče bolečine. —
Ko je že bil blizu tega, da znori, se je sprostil
težak naliiv. Ohladil ga je in mu spral s telesa ti-
soče zajedalce. Bil je manj žejen, a tudi oteče-
ne oči ga niso več tako bolele. V njem se je
zbudilo novo upanje. Obilni novi potočki so mu
kazali pot k reki.